

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 13 lutego 2015 r.

GK-IV.431.16.2014.9

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

w wyniku przeprowadzonej kontroli w Starostwie Powiatowym w Międzychodzie w zakresie prawidłowości przyjmowania do zasobu opracowań geodezyjnych i kartograficznych pod względem jakości i zgodności ze standardami technicznymi dotyczącymi geodezji i kartografii oraz wypełniania obowiązku stosowania właściwego systemu odniesień przestrzennych, określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. 2012, poz. 1247) przez Starostę Międzychodzkiego.

1. Nazwa organu zarządzającego przeprowadzenie kontroli

Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego w Poznaniu.

2. Nazwa i siedziba jednostki kontrolowanej

Starostwo Powiatowe w Międzychodzie
ul. 17-Stycznia 143, 64-400 Międzychód, zwane dalej *Starostwem*.

3. Data przeprowadzenia kontroli

Czynności związane z przedmiotem kontroli zostały przeprowadzone przez zespół kontrolny w siedzibie *Starostwa* w okresie od 15 do 17 października 2014 r.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli *Starostwa* pod poz. nr 12 w roku 2014.

4. Kierownictwo jednostki kontrolowanej

Julian Mazurek - Starosta Międzychodzki

(wybrany na kadencję 2010-2014 uchwałą nr I/3/2010 Rady Powiatu Międzychodzkiego z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie wyboru Starosty Międzychodzkiego),

Jędrzej Schubert - Wicestarosta Międzychodzki

(wybrany na kadencję 2010-2014 uchwałą nr I/4/2010 Rady Powiatu Międzychodzkiego z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie wyboru Wicestarosty Międzychodzkiego).

(strony 25 - 26 akt kontroli)

5. Przedmiot, zakres kontroli oraz okres objęty kontrolą

Kontrolą objęto:

- *prawidłowość przyjmowania do zasobu opracowań geodezyjnych i kartograficznych pod względem jakości i zgodności ze standardami technicznymi dotyczącymi geodezji i kartografii,*
- *wypełnianie obowiązku stosowania właściwego systemu odniesień przestrzennych, określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z roku 2012, poz. 1247),*

w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

6. Skład zespołu kontrolnego oraz termin przeprowadzenia kontroli

Kontrolę przeprowadził zespół w składzie:

Paweł Białak	st. inspektor wojewódzki w Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu,
Tomasz Powroźnik	inspektor wojewódzki w Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu,

na podstawie upoważnienia Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego w Poznaniu z 26 września 2014 r. nr GK-IV.0030.11.2014.9.

7. OPIS STANU FAKTYCZNEGO

Uwaga: Przepisy prawa w niniejszym dokumencie przytaczane są w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą.

7.1 Ustalenia formalno–organizacyjne

7.1.1 Wewnętrzne komórki organizacyjne *Starostwa* realizujące zadania z zakresu geodezji i kartografii, dokumenty określające organizację i sposób pracy *Starostwa*

Zgodnie z art. 7d, pkt 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. *Prawo geodezyjne i kartograficzne* (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287, z późn. zm.), zwanej dalej *ustawą*, zadaniem starosty jest, między innymi, prowadzenie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Starosta jako organ administracji geodezyjnej i kartograficznej wykonuje swoje zadania przy pomocy geodety powiatowego wchodzącego w skład starostwa powiatowego (art. 6a, ust.1, pkt 2, lit. b *ustawy*).

W okresie objętym kontrolą, organizację i zasady funkcjonowania *Starostwa* uregulowane były w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Międzychodzie, stanowiącym załącznik do uchwały Nr XVII/75/2004 Rady Powiatu Międzychodzkiego z dnia 25 marca 2004 r., zwanym dalej *Regulaminem*. Treść *Regulaminu* podlegała wielokrotnym zmianom – ostatniej zmiany dokonano uchwałą Rady Powiatu Międzychodzkiego nr XXIV/176/2012 z dnia 22 listopada 2012 r. Na potrzeby kontroli przedłożono ujednolicony tekst *Regulaminu*, sporządzony w *Starostwie* do użytku wewnętrznego.

(strony 49 - 140 akt kontroli)

Zgodnie z:

- art. 6 ust. 1 pkt 2b *ustawy*: „*Śłużbę geodezyjną i kartograficzną stanowią ... organy administracji geodezyjnej i kartograficznej: ... starosta wykonujący zadania przy pomocy geodety powiatowego wchodzącego w skład starostwa powiatowego.*”,
- art. 7d pkt 1 *ustawy* „*Do zadań starosty należy w szczególności:*
  - a) *prowadzenie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym ewidencji gruntów i budynków, gleboznawczej klasyfikacji gruntów i geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu;*
  - b) *koordynacja usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu;*

- c) zakładanie osnów szczegółowych;
- d) (uchylony);
- e) przeprowadzanie powszechnej taksacji nieruchomości oraz opracowywanie i prowadzenie map i tabel taksacyjnych dotyczących nieruchomości;
- f) ochrona znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych;
- g) tworzenie, prowadzenie i udostępnianie baz danych, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, 3, 7 i 10 oraz ust. 1b, a także standardowych opracowań kartograficznych w skalach: 1:500, 1:1000, 1:2000, 1:5000, o których mowa w art. 4 ust. 1e pkt 1 i 2.

– art. 40 ust. 2 ustawy „Państwowy zasób geodezyjny ... jest gromadzony w ośrodkach dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej”.

§ 8 *Regulaminu* wyszczególnia komórki organizacyjne *Starostwa*, a wśród nich Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami, zwany dalej *Wydziałem*, który przy znakowaniu pism i spraw posługuje się symbolem „GN”, oraz stanowisko Geodety Powiatowego, posługującego się symbolem „GN.z”. § 10, pkt 1a *Regulaminu* stanowi, iż „Kierownikiem Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami jest Geodeta Powiatowy”.

Zadania i strukturę *Wydziału* określa § 22 *Regulaminu*. Zgodnie z treścią tego paragrafu, w skład *Wydziału* wchodzi dwa referaty:

- Referat Gospodarki Nieruchomościami, posługujący się przy znakowaniu pism symbolem GN-gn,
- Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, zwany dalej *PODGiK*.

Do zadań *Wydziału*, wymienionych w *Regulaminie*, objętych zakresem kontroli należały:

„2. W zakresie zadań służby geodezyjnej i kartograficznej

- 1) prowadzenie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym:
  - a) przyjmowanie opracowań do zasobu, gromadzenie oraz udostępnianie tego zasobu zainteresowanym jednostkom oraz osobom prawnym i fizycznym,
  - b) prowadzenie ewidencji gruntów i budynków,
  - c) prowadzenie gleboznawczej klasyfikacji gruntów,
  - d) prowadzenie geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu.

(...)

3) zakładanie osnów szczegółowych,

4) ochrona znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych.”.

Do zadań Geodety Powiatowego, określonych w § 22a *Regulaminu*, należały między innymi:

„1) Nadzór nad działalnością *PODGiK*, w tym prowadzenie ewidencji gruntów i budynków ...

2) Kontrola dokumentacji będącej podstawą zmian w ewidencji gruntów i budynków ...,

(...)

4) Planowanie oraz prowadzenie spraw związanych z zakładaniem osnów szczegółowych,

(...)

6) Sprawowanie kontroli działalności geodezyjnej i kartograficznej w zakresie przestrzegania przepisów przy wykonywaniu prac geodezyjnych i kartograficznych,

7) Ochrona znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych,

(...)

Nadawanie cech dokumentów materiałom przyjmowanym do Zasobu i z tego Zasobu udostępnianych.”.

Stwierdza się, że sformułowane w *Regulaminie* zadania *Wydziału* oraz Geodety Powiatowego wyczerpują zakres zadań przypisanych staroście przez ustawę.

Zgodnie z § 22a *Regulaminu*: „*Geodeta Powiatowy realizuje w imieniu Starosty zadania z zakresu służby geodezyjnej i kartograficznej, podlega bezpośrednio Staroście i kieruje Wydziałem Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami*”.

Starosta Międzychodzki zawarł z Wojciechem Pawlakiem:

- 1 lipca 2008 r. umowę o pracę, powierzając mu stanowisko Geodety Powiatowego,
- 16 grudnia 2010 r. porozumienie o zmianie warunków zatrudnienia, powierzając mu z dniem 1 stycznia 2011 r. stanowisko Kierownika Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami.

(strony 221 - 222 akt kontroli)

Wojciech Pawlak, legitymując się uprawnieniami zawodowymi nr 16517 w dziedzinie geodezji i kartografii, wydanymi w roku 1998 w zakresach:

1. *Pomiary sytuacyjno-wysokościowe i opracowanie ich wyników, realizacyjne i inwentaryzacyjne,*
2. *Rozgraniczanie i podziały nieruchomości (gruntów) oraz sporządzanie dokumentacji do celów prawnych.*

(strona 230 akt kontroli)

spełnia wymagania formalne, o których mowa w § 4 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia wymagań, jakim powinni odpowiadać wojewódzcy inspektorzy nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, geodeci województw, geodeci powiatowi i geodeci gminni (Dz. U. Nr 249, poz. 2498).

Pismem z 3 stycznia 2011 r., znak OR/1120-03/2011 Starosta Międzychodzki poinformował Ewę Jagodzińską: „...z dniem 01.01.2011 stycznia staje się Pani pracownikiem Starostwa Powiatowego w Międzychodzie, zatrudnionym w Wydziale Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami na stanowisku p.o. Kierownika Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej...”.

7.1.2 Zasoby ludzkie (zakresy obowiązków, uprawnienia zawodowe, upoważnienia)

W Wydziale Geodezji, Kartografii i Katastru Nieruchomości zadania objęte kontrolą wykonuje 5 osób (łącznie z Kierownikiem Wydziału).

Na potrzeby kontroli udostępniono zakresy obowiązków pracowników Wydziału (wykonujących zadania objęte zakresem kontroli) oraz udzielone im przez Starostę Międzychodzkiego upoważnienia.

Analiza zakresów czynności wykazała, że w okresie objętym kontrolą, za wyjątkiem jednego przypadku, treść tych dokumentów nie ulegała zmianie. Zmianie uległ, z dniem 7 marca 2013 r. zakres obowiązków Przemysława Kasińskiego, pracownika prowadzącego bazy danych części kartograficznej ewidencji gruntów i budynków oraz mapy zasadniczej, a także wykonującego obsługę geodezyjną koordynacji usytuowania sieci uzbrojenia terenu. W nowym zakresie obowiązków sprecyzowano, między innymi, zadania pracownika związane z: prowadzeniem części kartograficznej operatu ewidencji gruntów, wcześniej określone ogólnie jako „obsługa programu informatycznego EWMAPA”, uszczegółowiono zadania z zakresu prowadzenie baz danych o czynności udostępniania danych w nich zawartych i obsługi podmiotów zgłaszających prace geodezyjne i kartograficzne.

Szczegółowy opis zakresów czynności pracowników, posiadanych przez nich upoważnień oraz uprawnień zawodowych zawiera **załącznik nr 1**.

W wyniku analizy treści przedłożonych zakresów obowiązków ustalono, że zadania związane z prowadzeniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego stanowiące przedmiot kontroli realizowane są w zakresie:

rejestrowania zgłoszeń, przygotowania i udostępniania dokumentów dla potrzeb realizacji zgłoszonych prac geodezyjnych i kartograficznych, kosztorysowania czynności związanych z udostępnianiem dokumentów zasobu, wystawiania rachunków za udostępnianie dokumentów zasobu, rejestracji dokumentacji przyjmowanej do zasobu w systemie komputerowym, monitoringu terminowości przekazywania dokumentacji wynikowej ze zgłoszonych prac do zasobu, przygotowania wytycznych do zgłoszonych prac - przez Ewę Jagodzińską i Hannę Bednarz-Basińską,

kontroli opracowań geodezyjnych oraz uwierzytelniania dokumentów przeznaczonych dla zamawiającego - przez Wojciecha Pawlaka i Ewę Jagodzińską,

prowadzenia bazy danych części kartograficznej operatu ewidencji gruntów i budynków oraz cyfrowej mapy zasadniczej - przez Przemysława Kasińskiego i Dominikę Rogowską.

Na podstawie art. 7d pkt 1 *ustawy* prowadzenie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego jest zadaniem starosty. Zgodnie z art. 40 ust. 3 pkt. 3 *ustawy* gromadzenie i prowadzenie zasobu geodezyjnego i kartograficznego, kontrola opracowań przyjmowanych do zasobu oraz udostępnianie tego zasobu należy, w zakresie zasobów powiatowych, do starostów.

Na podstawie § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z 16 lipca 2001 r. w sprawie zgłaszania prac geodezyjnych i kartograficznych, ewidencjonowania systemów i przechowywania kopii zabezpieczających bazy danych, a także ogólnych warunków umów o udostępnianie tych baz (Dz. U. Nr 78, poz. 837), zwanym dalej *rozporządzeniem w spr. zgłaszania prac*, dokumentacja geodezyjna przekazywana do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego przez wykonawców prac podlegała kontroli. W przywołanym przepisie ustawodawca wskazał, że „Czynności kontroli dokonują osoby posiadające uprawnienia zawodowe do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii, o których mowa w art. 43 *ustawy*, w zakresach odpowiadających zakresom kontrolowanych opracowań, upoważnione przez organy, o których mowa w art. 40 ust. 3 *ustawy*.”.

Upoważnieniem:

- Nr OR-0114-23/2008 (brak daty wydania), odebrany przez upoważnionego 1 lipca 2008 r., Starosta Międzychodzki upoważnił Wojciecha Pawlaka, między innymi, do:
  - nadawania przekazywanym oraz wydawanym stronom opracowań cech dokumentu,
  - kontrolowania prac geodezyjnych i kartograficznych celem ich przyjęcia do zasobu,
  - potwierdzania danych z ewidencji gruntów i budynków,
- Nr OR-1111-19/99 z 29 marca 1999 r. Starosta Międzychodzki upoważnił Ewę Jagodzińską do:
  - kontrolowania prac geodezyjnych i kartograficznych celem przyjęcia ich do zasobu,
  - nadawania przekazywanym oraz wydawanym stronom opracowań cech dokumentu.

Na potrzeby kontroli przedłożono również kopie uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii posiadanych przez ww. osoby. Zakres posiadanych uprawnień przez Wojciecha Pawlaka omówiono w punkcie 7.1.1. Ewa Jagodzińska legitymuje się uprawnieniami w zakresach:

1. *Geodezyjne pomiary sytuacyjno-wysokościowe, realizacyjne.*
2. *Rozgraniczanie i podziały nieruchomości (gruntów) oraz sporządzanie dokumentacji do celów prawnych.*

Zgodnie z wymogiem § 53 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454), przy wykonywaniu zadań, o których mowa w § 44 pkt 5 tego rozporządzenia, stosować należało odpowiednio przepisy o ochronie danych osobowych. Na podstawie art. 3 i 7 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z roku 2002 Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) administratorem danych osobowych przetwarzanych w *Wydziale* jest Starosta.

Stosownie do zapisów art. 37 ww. ustawy Starosta Międzychodzki powinien wydać pracownikom *PODGiK*, z których zakresu obowiązków wynika konieczność przetwarzania danych osobowych, odpowiednie upoważnienia.

Z przedłożonych upoważnień wynika, że wszyscy pracownicy *Wydziału* posiadają upoważnienia Starosty wydane na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych. Upoważnienia wydano do „*przetwarzania danych osobowych w formie papierowej oraz obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych w Starostwie Powiatowym w Międzychodzie w zakresie zgodnym z wykonywaną pracą*”.

Zgodnie z art. 40 ust. 3c ustawy „*Udostępnianie danych i informacji zgromadzonych w bazach danych ... jest odpłatne ...*”. Zatem dla celu naliczania opłat (wystawiania dokumentów finansowych) za udostępnianie danych i informacji z zasobu geodezyjnego i kartograficznego – ustawowych zadań starosty, osoba działająca w jego imieniu powinna legitymować się również stosownym upoważnieniem.

Analiza treści wystawionych rachunków (udostępnionych dla potrzeb kontroli) wykazała, że dokumenty te podpisywane były przez Ewę Jagodzińską.

Na tę okoliczność przedłożono upoważnienie Starosty Międzychodzkiego nr OR.0114-7/2000 z 3 stycznia 2000 r. „*do wystawiania faktur VAT za opłaty dotyczące czynności związanych z prowadzeniem Państwowego Zasobu Kartograficznego i Geodezyjnego oraz czynności Zespołu Uzgadniania Dokumentacji Projektowej*”.

Analogiczne upoważnienie nr OR-0114-36/20018, odebrane 30 września 2008 r., posiada również Wojciech Pawlak.

7.1.3 Infrastruktura informatyczna wspomagająca prowadzenie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego

Prowadzenie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego dla obszaru powiatu międzychodzkiego w roku 2013 odbywało się przy wykorzystaniu programów:

- EWMAPA 10 i EWMAPA 11 FB firmy GEOBID Katowice – dla potrzeb prowadzenia części geometrycznej (mapy ewidencyjnej oraz cyfrowej mapy zasadniczej) - w trakcie roku 2013 program EWMAPA 11 FB zastąpił program w wersji EWMAPA 10,
- OŚRODEK 7 firmy GEOBID – dla potrzeb obsługi zgłoszeń prac geodezyjnych,
- EWOPIS 5 firmy GEOBID – dla potrzeb prowadzenia części opisowej ewidencji gruntów i budynków,
- REJ-CEN 2 firmy GEOBID – dla potrzeb prowadzenia rejestru cen i wartości nieruchomości,
- BANK OSNÓW firmy GEOBID – dla potrzeb prowadzenia zboru danych informacji o punktach szczegółowych osnów geodezyjnych.

Zasady korzystania z systemów informatycznych w *Starostwie* normuje zarządzenie nr OR.120.19.2012 Starosty Powiatu Międzychodzkiego z dnia 20 listopada 2012 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji opisującej sposób przetwarzania danych osobowych oraz stosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzania danych osobowych (*kopia dokumentu – strony 141 – 144 akt kontroli*). Załączniki do zarządzenia stanowią:

- „Polityka bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych w Starostwie Powiatowym w Międzychodzie” - Załącznik nr 1,
(*strony 145 – 160 akt kontroli*)
- „Instrukcja zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych” - Załącznik nr 2,
(*strony 161 – 181 akt kontroli*)
- „Instrukcja postępowania w sytuacji naruszenia ochrony danych osobowych” - Załącznik nr 3,
(*strony 182 – 190 akt kontroli*)

Ww. dokumenty zawierają zasady wykorzystywania systemów informatycznych, uwzględniające wymagania przepisów o ochronie danych osobowych wspólne dla wszystkich wydziałów *Starostwa*.

W punkcie 2 załącznika nr 2 do *Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych ...* zawarto wykaz zbiorów danych osobowych przetwarzanych w *Starostwie*. Wymieniono wśród nich między innymi:

„3. Nazwa zbioru danych: „Dane rachuby”, użyte programy do przetwarzania danych: *OŚRODEK*, miejsce przetwarzania: *PODGiK*.

(...)

5. Nazwa zbioru danych: „Ewidencja gruntów i budynków”, użyte programy do przetwarzania danych: *EWOPIS*, miejsce przetwarzania: *PODGiK*, *Ewidencja Gruntów i Budynków*, *Gospodarka Nieruchomościami*.”.

(*strona 154 akt kontroli*)

7.2 Procedura obsługi zgłoszonych prac geodezyjnych i kartograficznych w Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej

7.2.1 Forma wpływu i tryb rejestracji zgłoszeń prac geodezyjnych i kartograficznych

Dopuszczalne formy, w jakich wykonawcy prac geodezyjnych i kartograficznych mogą składać zgłoszenia prac określa § 4 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac*:

„1. Zgłoszenie sporządzane jest przez wykonawcę w dwóch egzemplarzach, z których jeden, po wypełnieniu i potwierdzeniu przez ośrodek, zwracany jest wykonawcy, a drugi przechowywany jest przez ośrodek.

2. Zgłoszenie może być przekazywane na komputerowym nośniku informacji lub drogą teletransmisji, po zapewnieniu wzajemnego potwierdzania przekazanych danych i informacji oraz utworzenia potwierdzonego przez ośrodek dokumentu zgłoszenia.”.

W *PODGiK* przyjmowano do realizacji zgłoszenia prac geodezyjnych, które były: składane w formie papierowej - bezpośrednio w *Wydziale*, przekazane w wersji elektronicznej, nadsyłane faksem bądź drogą pocztową. Zgłoszenia przekazywane jako dokumenty elektroniczne były drukowane, a ich dalszy obieg był taki sam, jak zgłoszeń składanych w formie tradycyjnej (papierowej).

Zgodnie z pisemnym oświadczeniem Geodety Powiatowego, w *Starostwie Powiatowym w Międzychodzie*, obowiązywała następująca procedura obiegu dokumentów związana

z obsługą zgłoszeń prac geodezyjnych i kartograficznych oraz zamówień na dokumenty z zasobu:

„Prace geodezyjne i kartograficzne oraz zamówienia na materiały z zasobu jednostki wykonawstwa geodezyjnego zgłaszają w PODGiK osobiście, za pomocą faksu lub pocztą elektroniczną. W przypadku kierowania zgłoszeń na adres Starostwa (poczta tradycyjna, faks, skrzynka elektroniczna Starostwa), wpływające zgłoszenia przechodzą przez sekretariat, gdzie każdy wpływ zostaje odnotowany i oznaczony wg numeracji dziennika korespondencji urzędu. Zgłoszenia i inne dokumenty kierowane tą drogą, po dekretacji Starosty, Wicestarosty lub Sekretarza Powiatu, za pośrednictwem geodety powiatowego przekazywane są do PODGiK. Wszystkie zgłoszenia i zamówienia zarówno te przekazywane z sekretariatu jak i kierowane bezpośrednio do jednostki, z chwilą wpływu (tego samego dnia), rejestrowane były w programie OŚRODEK 7, gdzie otrzymywały nr L.dz. (liczba dziennika robót) oraz nr KERG (księga ewidencji robót geodezyjnych), przypisany do jednostki segregującej. W 2013 r. jednostką segregującą była sekcja mapy w skali 1:10000 w układzie 65. Zgłoszenia prac przyjmowano w dwóch egzemplarzach. Na druku zgłoszenia ośrodek umieszczał informacje o osobie przyjmującej zgłoszenie, dacie wpływu zgłoszenia, kwalifikacji zgłoszenia wg grupy asortymentowej, nadaniu L. dz. oraz nr KERG.(...)”

Obieg dokumentów w Starostwie Powiatowym w Międzychodzie odbywa się w sposób tradycyjny, poprzez ich przekazywanie do komórek organizacyjnych po dekretacji za pośrednictwem uprawnionych osób.”.

(strony 11a – 11b akt kontroli)

Czynności kontrolne potwierdziły cytowany wyżej opis procedury wpływu i rejestracji zgłoszenia wpływającego bezpośrednio do PODGiK, np.:

- zgłoszenie z 16.01.2013 r. zawiera: pieczęć wpływu PODGiK z datą 18.01.2013 r. i numerem dziennika zamówień 191/2013, datę potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia – 18.01.2013 r., nr KERG 640-3/2013, asortymentem „*mapa zasadnicza*”,
(strona 280 akt kontroli)
- zgłoszenie z 05.06.2013 r. zawiera: pieczęć wpływu PODGiK z datą 05.06.2013 r. i numerem dziennika zamówień 1988/2013, datę potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia – 5.06.2013 r., nr KERG 641-91/2013, asortymentem „*podział nieruchomości*”.
(strona 355 akt kontroli)

W kontrolowanej próbie zgłoszeń prac geodezyjnych nie wystąpiły zgłoszenia, które wpłynęłyby do kancelarii ogólnej Starostwa.

W okresie objętym kontrolą przyjęte zgłoszenia „odkładano” do teczki zgłoszeń oczekujących na przygotowanie dokumentacji dla potrzeb realizacji prac, a po przygotowaniu materiałów dla wykonawcy prac i ich odebraniu zgłoszenia „odkładano” do teczki prac przygotowanych dla odpowiedniej jednostki segregującej, gdzie oczekiwały na wpływ dokumentacji wynikowej z danej pracy. Po przyjęciu dokumentacji do zasobu zgłoszenia prac opatrywano numerem rachunku i przenoszono do teczki prowadzonej w danym roku według narastającej numeracji rachunków. Teczki oznaczone są rocznikiem oraz zakresem rachunków (od numeru ... do numeru ...).

Odnalezienie zgłoszeń prac zakończonych w poszczególnych teczkach możliwe jest dzięki numerowi rachunku wpisywanemu na okładce operatu technicznego, w jej prawym górnym narożniku.

7.2.2 Charakterystyka asortymentowa prac geodezyjnych i kartograficznych, zgłoszonych w ośrodku dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej w okresie objętym kontrolą

a) Dane statystyczne określające ilość zarejestrowanych zgłoszeń prac geodezyjnych w podziale na grupy asortymentowe

W okresie objętym kontrolą zgłoszono 1100 prac geodezyjnych, z czego 1004 prace zakończono, tj. przekazano dokumentację wynikową do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Najliczniejsze rodzaje opracowań zgłoszonych prac geodezyjnych stanowiły:

- opracowania i aktualizacje mapy zasadniczej (401 zgłoszeń) - 36% wszystkich zgłoszeń,
- pomiary inwentaryzacyjne (381 zgłoszeń) - 35% wszystkich zgłoszeń,
- podziały nieruchomości (168 zgłoszeń) - 15% wszystkich zgłoszeń.

Szczegółowe dane ilościowe zarejestrowanych w 2013 roku zgłoszeń prac geodezyjnych w poszczególnych rodzajach opracowań przedstawiono w załączniku nr 2.

§ 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie określenia rodzajów materiałów stanowiących państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, sposobu i trybu ich gromadzenia i wyłączania z zasobu oraz udostępniania zasobu (Dz. U. Nr 49, poz. 493) określał 25 grup asortymentowych.

Ww. rozporządzenie zostało uchylone z dniem 8 czerwca 2012 r. przez art. 23 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. Nr 76, poz. 489). W dacie utraty mocy prawnej ww. rozporządzenia nie wydano na podstawie delegacji art. 40 ust. 8 ustawy nowego aktu regulującego ten zakres kontroli. Zgodnie z art. 59 ustawy „Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie pozostają w mocy dotychczasowe przepisy, jeżeli nie są z nią sprzeczne”.

Wobec powyższego dokonano analizy porównawczej grup asortymentowych stosowanych w *PODGiK* z uregulowaniami § 4 rozporządzenia zacytowanego powyżej. W wyniku analizy ustalono, że w *PODGiK* rejestrowano prace w asortymentach zgodnych z tym rozporządzeniem. Zestawienie prac zgłaszanych w roku 2013, udostępnione na potrzeby kontroli (*strona 17 akt kontroli*) zawiera 9 asortymentów prac z 25 przewidzianych w rozporządzeniu. Nazwy tych asortymentów są zgodne z określonymi ww. przepisem.

b) Dokumentacja wytypowana do kontroli szczegółowej

Dalsze ustalenia przedstawione w niniejszym wystąpieniu poczyniono w oparciu o kontrolę dokumentacji obsługi zgłoszeń 40 wytypowanych losowo prac geodezyjnych realizowanych w różnych asortymentach. Wytypowane prace dotyczyły:

- mapy zasadniczej	- 15 prac
- pomiarów inwentaryzacyjnych	- 13 prace
- podziału nieruchomości	- 6 prac
- opracowań do celów prawnych	- 3 prace
- ewidencji gruntów i budynków	- 2 prace
- rozgraniczeń nieruchomości	- 1 praca

Podmiot kontrolowany przedstawił całość dokumentacji obsługi zgłoszenia każdej z prac, w szczególności:

- zgłoszenie pracy,
- informację o przedłużeniu terminu wykonania pracy, jej zaniechaniu lub przerwaniu (jeżeli zostało złożone),
- wniosek o przyjęcie dokumentacji do zasobu,
- protokół kontroli pracy (jeżeli był sporządzony),
- rachunki wystawione w trakcie obsługi zgłoszenia.

7.2.3 Poprawność obsługi zgłoszonych prac geodezyjnych i kartograficznych

Zgodnie z cytowanym już § 4 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac* :

- „1. Zgłoszenie sporządzane jest przez wykonawcę w dwóch egzemplarzach, z których jeden, po wypełnieniu i potwierdzeniu przez ośrodek, zwracany jest wykonawcy, a drugi przechowywany jest przez ośrodek.*
- 2. Zgłoszenie może być przekazywane na komputerowym nośniku informacji lub drogą teletransmisji, po zapewnieniu wzajemnego potwierdzania przekazanych danych i informacji oraz utworzenia potwierdzonego przez ośrodek dokumentu zgłoszenia.*
- 3. Zgłoszenie w części wypełnianej przez wykonawcę zawiera: informacje o wykonawcy, opis przedmiotu, miejsca i obszaru wykonywanej pracy oraz termin zakończenia pracy, a w części wypełnianej przez ośrodek: potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia oraz informacje o innych pracach realizowanych na obszarze zgłaszanej pracy.”*

Ponadto przepis ten stanowił: *„Zgłoszenia prac geodezyjnych sporządzane są według wzorów stanowiących załącznik nr 1 do rozporządzenia, ...”* .

Sposób rejestracji zgłoszeń prac geodezyjnych przedstawiono w punkcie 7.2.1. Czynności związane z rejestracją zgłoszeń prac oraz przygotowaniem dokumentacji do zgłoszonych prac realizowały w okresie objętym kontrolą Ewa Jagodzińska i Hanna Bednarz-Basińska.

Geodeta Powiatowy oświadczył pisemnie, że: *„Zgłoszenie jest sporządzane przez wykonawcę w dwóch egzemplarzach. Zgłoszenie przekazywane jest do ośrodka osobiście, faxem, drogą e-mailową lub przez Sekretariat Starostwa Powiatowego. (...) Po przygotowaniu materiałów wykonawca odbierając materiały podpisuje odbiór kwitując z datą dwa egzemplarze zgłoszenia z czego jeden egzemplarz trafia do wykonawcy a drugi przechowywany jest przez ośrodek.”*

(strona 13 akt kontroli)

W przypadku zgłoszenia złożonego drogą elektroniczną lub faxem, drugi egzemplarz sporządzany jest przez *PODGiK* jako kopia oryginału. Potwierdzenie danych następuje drogą telefoniczną.

Zgodnie z pisemnym oświadczeniem Geodety Powiatowego, w okresie objętym kontrolą nie odnotowano udostępnienia dokumentacji w nagłych wypadkach, o których mowa w § 3, ust. 3 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac*, nie zaistniały przypadki etapowego przekazywania materiałów do zgłoszonych prac (§ 5 ust. 4 *rozporządzenia w spr. zgłaszania*

prac), a także nie zgłaszano prac nietypowych ani prac wykonywanych w nagłych wypadkach (§ 5 ust. 5 i 6 rozporządzenia w spr. zgłaszania prac).
(strony 13 - 14 akt kontroli)

Na podstawie § 6, ust. 1 rozporządzenia w spr. zgłaszania prac „O zmianach zakresu, rodzaju i terminu zakończenia prac oraz o przerwaniu lub zaniechaniu ich wykonania wykonawca zawiadamia ośrodek, który przyjął zgłoszenie.”. W trakcie kontroli zwrócono się pisemnie do podmiotu kontrolowanego o udzielenie informacji odnośnie przyjętego sposobu postępowania w przypadku zmian, o których mowa w wyżej przywołanym przepisie oraz przedłożenie przykładowych kopii dokumentów świadczących o zgłaszaniu takich zmian przez wykonawców prac.

Zgodnie z pisemnym oświadczeniem Geodety Powiatowego „informację o zmianie asortymentu, terminie zakończenia prac wykonawca przekazuje na piśmie”.
(strona 14 akt kontroli)

Wśród zgłoszeń prac wytypowanych do kontroli szczegółowej stwierdzono trzy przypadki zaniechania wykonania pracy (KERG: 594-117/2013, 642-15/2013 i 739-19/2013) oraz dwa przypadki zmian danych zawartych w zgłoszeniach prac (KERG: 641-157/2013, 641-177/2013). Należy jednak zauważyć, że zmiany w pracach 641-157/2013 i 641-177/2013 nie dotyczyły zakresu, rodzaju lub terminu zakończenia pracy, lecz wykonawcy.

We wszystkich ww. pięciu przypadkach zmian informacji podanych w zgłoszeniach prac geodezyjnych złożono wnioski na piśmie. Ustalono, że dokumenty te są przechowywane wraz ze zgłoszeniami prac.

Na podstawie badania zapisów w rejestrze zgłoszeń komputerowego systemu obsługi zgłoszeń prac geodezyjnych stwierdzono, że w polu „Wykonawca” dokonano zmian:

- w przypadku pracy KERG 641-157/2013 z *Jacek Olejniczak* na *Krzysztof Budych*,
- w przypadku pracy KERG 641-177/2013 z *Krzysztof Nowak* na *Krzysztof Budych*.

Natomiast w przypadku prac anulowanych w rejestrze zgłoszeń prac w polu „Opis operatu” wpisano: *anulowano*. Do prac anulowanych wystawiono rachunki:

- nr 3102/2013/R z 21.10.2013 r. dla anulowanej zgodnie z wnioskiem z 15.10.2013 r. zgłoszonej pracy geodezyjnej i zarejestrowanej pod nr KERG 594-117/213,
- nr 3105/2013/R z 21.10.2013 r. dla anulowanej zgodnie z wnioskiem z 27.09.2013 r. zgłoszonej pracy geodezyjnej i zarejestrowanej pod nr KERG 642-15/2013,
- nr 3104/2013/R z 21.10.2013 r. dla anulowanej zgodnie z wnioskiem z 27.09.2013 r. zgłoszonej pracy geodezyjnej i zarejestrowanej pod nr KERG 739-19/2013.

Szczegółowe dane w tym zakresie zawiera **załącznik nr 4**.

Ustalono, że zgłoszenia prac geodezyjnych sporządzane były według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia w spr. zgłaszania prac. W niniejszym punkcie przedstawiono ustalenia odnoszące się do części zgłoszenia wypełnianej przez wykonawcę prac, natomiast poprawność wypełniania druku zgłoszenia przez ośrodek opisano w punkcie 7.2.4.

Stwierdzono, że nie wszystkie przyjęte do realizacji zgłoszenia prac geodezyjnych wypełnione były przez zgłaszającego w pełnym zakresie wymaganych danych. Najczęściej występującymi uchybieniami był brak:

- określenia sposobu zapłaty należności, co stwierdzono w 65% kontrolowanych zgłoszeń,
- informacji o prognozowanej ilości jednostek według zasad obowiązujących przy naliczaniu opłat, co dotyczyło 50% kontrolowanych zgłoszeń.

Ponadto stwierdzono:

- w czterech przypadkach brak daty przy podpisie zgłaszającego pracę,
- w trzech przypadkach brak nazwy gminy w określeniu położenia obiektu,
- w jednym przypadku brak terminu zakończenia pracy i w jednym przypadku brak oznaczenia nieruchomości.

Szczegółowe dane w tym zakresie zawiera **załącznik nr 3**.

Powyższe wskazuje, że w *PODGiK* przyjmowane były zgłoszenia prac geodezyjnych nie spełniające wszystkich wymogów cytowanego wyżej przepisu.

7.2.4 Poprawność i terminowość potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia pracy geodezyjnej lub kartograficznej

Zgodnie z § 4 ust. 3. *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac*: „Zgłoszenie (...) zawiera (...) w części wypełnianej przez ośrodek: potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia oraz informacje o innych pracach realizowanych na obszarze zgłaszanej pracy.”.

Wzór zgłoszenia pracy geodezyjnej w części III *Potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia* wymaga uzupełnienia zgłoszenia o:

- numer ewidencyjny zgłoszenia,
- uzgodnienie etapowania prac,
- kwalifikację do grupy asortymentowej,
- datę i podpis przyjmującego zgłoszenie.

Rozporządzenie w spr. zgłaszania prac, w § 5 ust. 1 stanowi: „Ośrodek, najpóźniej w dniu następnym po otrzymaniu zgłoszenia, potwierdza przyjęcie zgłoszenia.”.

Analizując dokumentację wytypowaną do kontroli szczegółowej stwierdzono, że zgłoszenia nie zawierają braków w tym zakresie.

Potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia pracy geodezyjnej w części III, pkt. 4 zgłoszenia dokonywano zawsze w dniu wpływu zgłoszenia.

Potwierdzone zgłoszenia wydawano zgłaszającym pracę w terminie późniejszym, tj. przy odbiorze materiałów przygotowanych do wykonania zgłoszonej pracy. Wykonawca pracy potwierdzał odbiór materiałów, składając swój podpis pod wykazem przygotowanych materiałów na odwrotnej stronie zgłoszenia pracy, na egzemplarzu pozostającym w *PODGiK* wraz z datą.

Szczegółowe ustalenia w tym zakresie w odniesieniu do kontrolowanej dokumentacji prac przedstawia **załącznik nr 5**.

7.2.5 Przekazywanie wykonawcy prac dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej oraz informacji dla potrzeb realizacji zgłoszonej pracy

Zgodnie § 5 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac*:

„ 3. Ośrodek, najpóźniej w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania zgłoszenia, z zastrzeżeniem ust. 4 i 6, informuje pisemnie wykonawcę o materiałach, jakie powinny być wykorzystane przy wykonaniu pracy, o innych opracowaniach realizowanych aktualnie na obszarze zgłoszonej pracy oraz udostępnia posiadane materiały wraz z ich charakterystyką techniczną.

W przypadku udostępnienia przez ośrodek znacznej ilości materiałów, dopuszczalne jest przekazywanie ich wykonawcy etapowo, w częściach uzgodnionych z wykonawcą prac. Pierwszą część materiałów ośrodek udostępnia w terminie, o którym mowa w ust. 3. Termin przekazania kolejnych części materiałów, nie dłuższy niż miesiąc, ustalany jest pomiędzy wykonawcą i ośrodkiem indywidualnie.

Przypadku prac nietypowych, dla których sposób i tryb wykonywania nie został określony w obowiązujących powszechnie standardach technicznych dotyczących geodezji, kartografii oraz krajowego systemu informacji o terenie, zasady i tryb wykonywania pracy ustalane są pomiędzy wykonawcą i ośrodkiem indywidualnie, za zachowaniem formy pisemnej, w terminie, o którym mowa w ust. 3.

W przypadkach, o których mowa w § 3 ust. 3, (nagle wypadki) termin określony w ust. 3 (10 dni roboczych) skraca się do jednego dnia.”.

Szczegółowe ustalenia w zakresie przekazywania wykonawcy prac dokumentacji oraz informacji do zgłoszonej pracy odnoszące się do dokumentacji wykazanej w **załączniku nr 6**. W kontrolowanej próbie nie wystąpiły przypadki udostępniania dokumentacji w nagłych wypadkach, etapowego przekazywania materiałów oraz realizacji prac nietypowych.

Terminowość udostępniania dokumentów do zgłoszonych prac geodezyjnych zbadano na podstawie analizy wpisów dokonywanych przez pracownika ośrodka na odwrotnej stronie zgłoszenia pracy, pod wykazem przygotowanych materiałów. Pracownik przygotowujący dokumenty z zasobu dla wykonawcy prac każdorazowo dokumentował zakończenie tej czynności swoim podpisem, pieczętą imienną i datą.

Stwierdzono, że termin przygotowania materiałów:

- nie przekraczał 4 dni roboczych,
- liczony jako średnia z wszystkich kontrolowanych zgłoszeń wynosił 1 dzień roboczy (w 12 przypadkach materiały, zgodnie z datą wpisaną przez pracownika *PODGiK* przygotowano w ten sam dzień, w którym przyjęto zgłoszenie).

W *PODGiK* nie sporządzano informacji o materiałach jakie powinny być wykorzystane przy wykonaniu zgłoszonej pracy geodezyjnej i charakterystyki technicznej udostępnianych materiałów – przyjęto, że informację o materiałach jakie winny być wykorzystane do realizacji zgłoszonej pracy stanowi wykaz udostępnianych dokumentów, który sporządzano na odwrotnej stronie zgłoszenia pracy i opatrywano wytycznymi o treści: „całość prac wykonać zgodnie z obowiązującymi przepisami”.

Zgodnie z treścią § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie określenia rodzajów materiałów stanowiących państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, sposobu i trybu ich gromadzenia i wyłączenia z zasobu oraz udostępniania zasobu, kopie dokumentów udostępnianych z zasobu wykonawcom prac geodezyjnych i kartograficznych powinny być opatrywane klauzulami, których wzory zawierał ww. przepis.

W związku z utratą mocy prawnej tego aktu, Główny Geodeta Kraju w dniu 6 czerwca 2012 r. wyraził stanowisko, iż organy prowadzące państwowy zasób geodezyjny powinny nadal opatrywać dokumenty z zasobu klauzulami, których wzory określono w załączniku do ww. rozporządzenia. A zatem na dokumentach udostępnianych z zasobu dla celów realizacji zgłoszonych prac geodezyjnych i kartograficznych powinny być umieszczane klauzule określone wzorem nr 3, 4, 6, 7 i 9 – odpowiednio do rodzaju udostępnianych dokumentów.

Dla potrzeb kontroli przedłożono przykładowe kopie dokumentów wydanych wykonawcom prac (*strony 260-279 akt kontroli*).

W wyniku analizy tych dokumentów stwierdzono, że w *PODGiK* stosowano klauzule zgodne ze wzorami, a mianowicie:

- wzorem nr 6 wariant 2 i 3 oraz wzorem nr 7 wariant 2 i 3 - na dokumentach ewidencyjnych wydawanych jednostkom wykonawstwa geodezyjnego,
- wzorem nr 9 - na mapach do celów opiniodawczych.

Czynności kontrolne wykazały również, że na kopiach szkiców polowych i innych dokumentów pochodzących z operatów technicznych wcześniej wykonanych prac i udostępnianych z zasobu dla potrzeb realizacji zgłoszonych prac stosowano pieczętę wpływu *PODGiK*, zawierającą w polu „wpłynęło” datę sporządzenia kopii dokumentu, a w polu „L.dz.” numer Dziennika Zamówień zgłoszonej pracy (*przykładowe kopie dokumentów – strony 265 – 268 akt kontroli*), co w odniesieniu do obowiązujących przepisów nie znajduje żadnego uzasadnienia - dokumenty udostępniane z zasobu należało opatrywać klauzulą zgodną ze wzorem nr 3 (poświadczenie za zgodność z oryginałem przechowywanym w zasobie).

Czynności kontrolne wykazały również, że operaty techniczne przyjmowane do zasobu i przedkładane projekty podziałów nieruchomości opatrywano klauzulą zgodną ze wzorem nr 1, a mapy oraz kopie szkiców polowych (np. z inwentaryzacji urządzeń podziemnych) przeznaczone dla zamawiającego opatrywano odpowiednio klauzulami zgodnymi ze wzorami:

- nr 3 – np. kopie szkiców polowych,
- nr 8 wariant 1 – mapy do celów projektowych ze zmianami,
- nr 8 wariant 2 – mapy do celów projektowych bez zmian,
- nr 10 – mapy inwentaryzacji sieci uzbrojenia terenu,
- nr 11 – mapy inwentaryzacji powykonawczych budynków.

Nie stosowano klauzuli nr 4, informującej o reprodukowaniu, rozpowszechnianiu i rozprowadzaniu dokumentów udostępnianych z zasobu.

Przedłożone wzory klauzul (odciski pieczęci) stosowanych w *PODGiK* włączono do akt kontroli.

(*strony 258 i 259*)

Analiza szczegółowa stosowanych klauzul wykazała, że odpowiadały one wzorom zarówno pod względem treści jak i wymiarów ramki i były stosowane zgodnie z przeznaczeniem.

7.3 Procedura przyjmowania dokumentacji wynikowej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego

7.3.1 Przekazywanie dokumentacji do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego

Obowiązki wykonawcy prac w zakresie procedury przekazywania dokumentów wynikowych do zasobu regulował przepis § 7 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac*:

„1. Po zakończeniu pracy wykonawca przekazuje dokumentację do zasobu w formie i zakresie przewidzianych w standardach technicznych dotyczących geodezji, kartografii oraz krajowego systemu informacji o terenie.

2. Jeżeli praca ma charakter złożony i długotrwały, dokumentacja stanowiąca wynik wyodrębnionych etapów pracy jest przekazywana do ośrodka sukcesywnie po zakończeniu każdego z jej etapów. Przekazywanie dokumentacji etapami wykonawca uzgadnia w zgłoszeniu z organami prowadzącymi zasób.
3. Do wniosku o przyjęcie dokumentacji do zasobu wykonawca załącza:
  - 1) wyszczególnienie przekazywanych materiałów,
  - 2) informację o ilości jednostek, według których ustalona zostanie opłata określona w odrębnych przepisach,
  - 3) kopie protokołu odbioru pracy przez zamawiającego, jeżeli zamawiającym jest organ służby geodezyjnej i kartograficznej.”.

W zakresie stosowanego wzoru wniosku o przyjęcie dokumentacji do zasobu Geodeta Powiatowy złożył oświadczenie (strona 11a – 11b akt kontroli) o treści: „W okresie kontroli *PODGiK* posiadał opracowany wniosek dotyczący przyjęcia do zasobu geodezyjnego i kartograficznego dokumentacji technicznej powstałej w wyniku wykonania robót. Druk w zakresie danych identyfikujących wykonawcę, rodzaj i zakres prac, ilość i rodzaj materiałów przeznaczonych dla zamawiającego, dla których wystąpiono o nadanie cech dokumentu wypełniali wykonawcy w momencie przekazywania opracowanej dokumentacji technicznej. Każdy wniosek o przyjęcie musiał być podpisany przez wnioskodawcę. Pozostałe elementy druku w zakresie daty wpływu dokumentacji do ośrodka, włączenia do zasobu itp. Wypełniali pracownicy *PODGiK*. Opisany dokument w obiegu występował łącznie z protokołem kontroli. (...)”.

Analiza dokumentacji w tym zakresie wykazała, że nie wszystkie wnioski o przyjęcie dokumentacji do zasobu były kompletne. Stwierdzono bowiem, że:

- w 23% zbadanych dokumentów brakowało informacji o ilości jednostek służących za podstawę naliczenia opłaty za czynności *PODGiK* związane z obsługą zgłoszonej pracy,
- w 11% kontrolowanych wniosków brakowało wyszczególnienia dokumentów przekazywanych do zasobu.

Szczegółowe ustalenia dotyczące treści wniosków o przyjęcie dokumentacji do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w odniesieniu do kontrolowanej dokumentacji zawiera **załącznik nr 7**.

W kontrolowanej próbie nie stwierdzono prac zamawianych przez organ służby geodezyjnej i kartograficznej oraz przypadków etapowego przekazywania dokumentacji.

7.3.2 Realizacja czynności kontrolnych dokumentacji przekazywanej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego

Obowiązki organu prowadzącego państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny w zakresie kontroli dokumentacji przekazywanej do zasobu regulowały w okresie objętym kontrolą przepisy §§ 9, 10, 11, 12 rozporządzenia w spr. zgłaszania prac.

W wyniku analizy dokumentacji wytypowanych 35 prac geodezyjnych stwierdzono, że kontroli dokumentacji dokonywali pracownicy z upoważnienia Starosty: Ewa Jagodzińska p.o. Kierownika *PODGiK* lub Geodeta Powiatowy Wojciech Pawlak. Osoby te legitymowały się uprawnieniami zawodowymi do sprawowania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii oraz posiadały stosowne upoważnienie Starosty Międzychodzkiego.

Szczegółowe ustalenia w zakresie terminowości kontroli dokumentacji przekazywanej do zasobu i jej włączania do zasobu w odniesieniu do kontrolowanej dokumentacji przedstawia **załącznik nr 8**.

Czynności kontrolne wykazały, że kontrola dokumentacji przekazywanej do zasobu z reguły wykonywana była w dniu, w którym dokumentacja wpłynęła do *PODGiK*. W trzech przypadkach kontrole przeprowadzono w dniu następnym. Zatem określony przepisem termin 6 dni roboczych był przestrzegany.

Odnosnie formy dokumentowania wyników kontroli dokumentacji przekazywanej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego stwierdzono, że w *PODGiK* każdorazowo sporządzano *Protokół kontroli*. W kontrolowanej dokumentacji tylko w dwóch przypadkach wykazano usterki przekazanej przez wykonawców prac dokumentacji - dotyczyło to pracy zarejestrowanej pod nr KERG: 739-12/2013 i 596-11/2013. Zatem w pozostałych 33 kontrolowanych pracach, pozytywny wynik kontroli winien być odnotowany, zgodnie z § 10.1 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac*, na wniosek o przyjęcie dokumentacji do zasobu.

W dokumentach prac zawierających usterki brak potwierdzeń odebrania 1 egzemplarza protokołu przez wykonawców tych prac. Fakt usunięcia przez nich usterek potwierdzany był na egzemplarzu protokołu pozostającym w *PODGiK* w formie odręcznej adnotacji o treści: „*usterki usunięto*” i datą. Czynności usunięcia usterek potwierdził - nieczytelnym podpisem - tylko wykonawca pracy KERG 596-11/2013. Zauważyć należy również, że żaden z tych dwóch dokumentów nie zawiera informacji o pozytywnym wyniku ponownej kontroli i zakwalifikowaniu dokumentacji jako nadającej się do przyjęcia do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

W odniesieniu do wymogów § 11.1 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac*, analiza treści protokołów kontroli pracy wykazała, że nie przestrzegano wymogów określonych w pkt 6 i 7, np.: w przypadku prac KERG 739-12/2013 i 596-11/2013, mimo wykazania usterek nie zawarto zalecenia, co do sposobu ich usunięcia, a w przypadku pracy zarejestrowanej pod nr KERG 643-59/2013 - nie zaznaczono odpowiedniej pozycji wniosków końcowych protokołu.

Poza ww. brakami, przedłożone *Protokoły kontroli* zawierały wymagane § 11.1 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac* dane.

Szczegółowe ustalenia w zakresie prawidłowości sporządzania protokołów kontroli dokumentacji przekazywanej do zasobu przedstawia **załącznik nr 9**.

Podsumowując, w 33 kontrolowanych dokumentacjach przekazanych do zasobu nie stwierdzono wad, usterek lub nieprawidłowości. Na wnioskach o ich przyjęcie nie odnotowywano pozytywnego wyniku kontroli, a w każdym przypadku sporządzono protokół kontroli. Ponadto stosowano zasadę, że zaznaczenie przez kontrolującego w *Protokóle kontroli* pozycji o treści:

Skontrolowano ... i stwierdzono, że przedstawiona dokumentacja techniczna:

1* nadaje się do przyjęcia do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego,...

stanowiło podstawę włączenia dokumentacji do powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Taki tryb postępowania był niezgodny z wymogiem zawartym w § 10, ust. 2 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac*.

Należy także podkreślić, że zamieszczanie w *Protokółach kontroli*, w pozycji przeznaczonej na dokonanie wpisu odnośnie przedmiotu/zakresu kontroli, adnotacji: *Skontrolowano operat techniczny* nie dowodziło realizacji kontroli w zakresie, o którym mowa w § 9, ust. 1 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac*.

Z treści złożonego przez Geodetę Powiatowego pisemnego oświadczenia wynika ponadto, że w okresie objętym kontrolą nie było przypadków odmowy włączenia dokumentacji do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.
(strona 15 akt kontroli)

7.3.3 Włączanie dokumentacji powstałej w wyniku zrealizowanych prac geodezyjnych i kartograficznych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz zwrot wykonawcy dokumentów przeznaczonych dla zamawiającego

Włączanie dokumentacji wynikowej ze zrealizowanych prac geodezyjnych do zasobu dokumentowane było przez organ na wnioskach o przyjęcie dokumentacji datą i podpisem pracownika. Analiza wpisów wykazała, że czynności tych dokonywali: Ewa Jagodzińska i Wojciech Pawlak. Dokumentacja dostarczana przez wykonawców prac była przyjmowana do zasobu niezwłocznie. Stwierdzono bowiem, że w 80% kontrolowanej dokumentacji następowało to w dniu realizacji czynności kontrolnych, w pozostałych przypadkach termin ten oscylował w granicach dwóch dni od daty kontroli (patrz załącznik nr 8).

Zgodnie z § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie określenia rodzajów materiałów stanowiących państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, sposobu i trybu ich gromadzenia i wyłączenia z zasobu oraz udostępniania zasobu:

- „1. Materiały gromadzone w zasobie i udostępniane z zasobu, niezależnie od formy prowadzenia zasobu i sposobu wykonywania kopii, opatrywane są stosownymi klauzulami, których wzory określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.
2. Materiały gromadzone w zasobie i udostępniane z zasobu na nośnikach informacji otrzymują identyfikator, którego wzór określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.”.

Jak wskazano w rozdziale 7.2.2 wystąpienia, rozporządzenie utraciło moc prawną z dniem 8 czerwca 2012 r. Główny Geodeta Kraju, wydając stanowisko w sprawie zasad wykonywania zadań organów Służby Geodezyjnej i Kartograficznej po wygaśnięciu przepisów ww. rozporządzenia, wskazał: „dotychczasowe wzory klauzul powinny być nadal stosowane do czasu wejścia w życie nowego rozporządzenia, ponieważ ich treść nie narusza obowiązujących przepisów prawa”.

W celu ustalenia poprawności stosowania wymaganych klauzul na materiałach gromadzonych w zasobie i materiałach przeznaczonych dla zamawiającego, z uwagi na okres objęty kontrolą, organ udostępnił wzory klauzul stosowanych w roku 2013.
(strona 258 - 259 akt kontroli)

Stwierdza się:

- ich zgodność ze wzorami nr 1, 3, 8, 9, 10 i 11 z załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie określenia rodzajów materiałów ... ,
- nie stosowanie na szkicach polowych, opisach topograficznych, wykazach itp., klauzuli nr 12,
- brak w przedłożonych wzorach klauzuli nr 5, przeznaczonej do umieszczania na projektach osnów geodezyjnych, grawimetrycznych lub magnetycznych.

Zgodnie z § 10 ust 3 rozporządzenia w spr. zgłaszania prac „Materiały przeznaczone dla zamawiającego, po opatrzeniu klauzulami określonymi w odrębnych przepisach, ośrodek zwraca wykonawcy nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od zakończenia czynności kontroli”.

W *PODGiK* nie prowadzono żadnej dokumentacji, która by dokumentowała w jakim terminie były przygotowane materiały przeznaczone dla zamawiającego, jak również w jakim terminie następował ich odbiór. Wobec powyższego nie można było dokonać oceny w zakresie przestrzegania terminowości realizacji tych czynności.

7.4 Monitoring terminów zakończenia prac, zadeklarowanych przez wykonawców w zgłoszeniu prac geodezyjnych i kartograficznych

Zgodnie z punktem 9.8 ust. 1 postanowień dodatkowych do załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 19 lutego 2004 r. w sprawie wysokości opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne oraz udzielanie informacji, a także za wykonywanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego (Dz. U. Nr 37, poz. 333) „W przypadku (...) niedostarczenia dokumentacji po upływie 10 dni od zadeklarowanej w zgłoszeniu daty zakończenia prac wysokość opłaty ustala się według wysokości stawek obowiązujących w terminie deklarowanego zakończenia pracy; pobranie opłaty następuje 11. dnia od zadeklarowanej w zgłoszeniu daty zakończenia prac.”.

Wypełnianie obowiązku terminowego naliczania opłat, wynikającego z cytowanego przepisu, sprawdzono w oparciu o zadeklarowane daty zakończenia prac zawarte w zgłoszeniach prac geodezyjnych, daty wpływu wniosków o przyjęcie dokumentacji do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz terminów sporządzenia rachunków.

Analiza porównawcza tych danych wykazała, że z badanej próby 35 prac geodezyjnych, 33 prace zrealizowano w zadeklarowanym w zgłoszeniu pracy terminie. Dla tych prac wystawiono dokumenty finansowe (rachunki) w terminach ustawowych.

W pozostałych dwóch przypadkach, tj. pracy geodezyjnej zarejestrowanej pod nr KERG 595-16/2013 i 785-13/2013 dokumentację wynikową przekazano do zasobu z opóźnieniami, odpowiednio: 136 i 16 dni. Włączenie dokumentacji do zasobu w wyniku zrealizowanej pracy KERG 595-16/2013 nastąpiło w dniu następnym, a w przypadku pracy o nr KERG 785-13/2013 dokumentację włączono w dniu jej przekazania. Dopiero w dniach przyjęcia dokumentacji do zasobu, tj. po 137 dniach i 16 dniach od terminu ich zakończenia zadeklarowanego w zgłoszeniu, sporządzono dokumenty naliczenia opłaty.

Powyższe wskazuje na brak w *PODGiK* bieżącego monitoringu terminów zakończenia prac – termin pobrania opłaty przekroczone w obu ww. przypadkach (o 125 dni i o 5 dni), czym naruszono przepisy zawarte w punkcie 9.8 ust. 1 postanowień dodatkowych do załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 19 lutego 2004 r. w sprawie wysokości opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne oraz udzielanie informacji, a także za wykonywanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego.

Szczegółowe ustalenia dotyczące badania terminowości naliczania opłat w przypadku niedostarczenia dokumentacji w zadeklarowanych przez wykonawców terminach przedstawiono w **załączniku nr 10**.

7.5 Sposób prowadzenia baz danych: osnów geodezyjnych, mapy ewidencyjnej, mapy zasadniczej, GESUT oraz innych baz prowadzonych przez organ

Art. 4 ustawy stanowi:

ust. 1a „Dla obszaru całego kraju zakłada się i prowadzi w systemie teleinformatyczny bazy danych, obejmujące zbiory danych przestrzennych infrastruktury informacji przestrzennej, dotyczące: ... ewidencji gruntów i budynków (katastru nieruchomości), geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, ... szczegółowych osnów geodezyjnych; ... obiektów topograficznych o szczegółowości zapewniającej tworzenie standardowych opracowań kartograficznych ...”.

ust. 1e „Standardowymi opracowaniami kartograficznymi, tworzonymi na podstawie odpowiednich zbiorów danych ... są: 1) mapy ewidencyjne ...; 2) mapy zasadnicze ...”.

Na podstawie art. 7d pkt 7 ustawy „Do zadań starosty należy w szczególności: tworzenie, prowadzenie i udostępnianie baz danych, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, 3 ... 10 ..., a także standardowych opracowań kartograficznych ..., o których mowa w art. 4 ust. 1e pkt 1 i 2.”.

Ustalając w ramach prowadzonego postępowania kontrolnego stan faktyczny, stwierdzono, co poniżej.

Zgodnie z oświadczeniem złożonym przez Geodetę Powiatowego powierzchnia ewidencyjna powiatu międzychodzkiego wynosi 73 570 ha. Dla potrzeb ewidencji gruntów i budynków, obszar powiatu podzielono na 76 obrębów ewidencyjnych.

Starosta Międzychodzki, w okresie objętym kontrolą, prowadził bazy danych obejmujące zbiory, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 i 10, na podstawie których, między innymi, tworzone są opracowania kartograficzne, wyszczególnione w art. 4 ust. 1e pkt 1 i 2 ustawy, a mianowicie:

- 1) bazę danych części kartograficznej ewidencji gruntów i budynków (kataster nieruchomości) - w formie numerycznej dla całego obszaru powiatu międzychodzkiego,
- 2) bazę danych części opisowej ewidencji gruntów i budynków - w formie numerycznej dla całego obszaru powiatu międzychodzkiego,
- 3) bazę danych szczegółowych osnów geodezyjnych:
  - w formie analogowej – katalogi współrzędnych oraz opisy topograficzne,
  - w formie numerycznej – współrzędne punktów i zeskanowane opisy topograficzne.

Do bieżącej obsługi zgłoszeń prac geodezyjnych Starosta Międzychodzki posługiwał się danymi dotyczącymi osnów geodezyjnych, zgromadzonymi jedynie w formie analogowej. Dane numerycznej bazy danych szczegółowych osnów geodezyjnych nie były wykorzystywane (o czym szczegółowo w pkt 7.8 niniejszego wystąpienia).

Bazy danych ewidencji gruntów i budynków prowadzono z wykorzystaniem następujących programów informatycznych:

- Program informatyczny EWMAPA – do prowadzenia bazy danych ewidencji gruntów i budynków w zakresie części geometrycznej.
- Program informatyczny EWOPIS – do prowadzenia bazy danych ewidencji gruntów i budynków w zakresie części opisowej.

- Program informatyczny REJ-CEN – do prowadzenia rejestru cen i wartości nieruchomości.
- Program informatyczny BANK OSNÓW - do prowadzenia bazy danych szczegółowych osnów geodezyjnych.

Ponadto wykorzystywano program informatyczny OŚRODEK 7, wspomagający prowadzenie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w zakresie gromadzenia i zarządzania powiatowym zasobem geodezyjnym i kartograficznym, w tym obsługi zgłoszeń prac geodezyjnych oraz kontroli dokumentacji przyjmowanej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego

Programy informatyczne służące do prowadzenia baz danych wykorzystywały silnik bazy danych SQL Firebird.

Zakres rejestrowanych w bazach danych obiektów i ich atrybutów determinowały programy informatyczne wykorzystywane do ich prowadzenia. Na tę okoliczność Geodeta Powiatowy złożył wyjaśnienie o treści: *„w wersji oprogramowania obowiązującej w 2013 r. w zakresie prowadzenia numerycznej mapy ewidencyjnej i zasadniczej obiektami były: działki, użytki gruntowe, kontury budynków. Pozostałe elementy mapy przedstawiane były w postaci znaków graficznych. Dane o obiektach wprowadzono zgodnie z możliwościami oprogramowania.”* (strona 19 akt kontroli).

Programy informatyczne aktualizowano na bieżąco dostępnymi, darmowymi aktualizacjami, dostarczonymi przez producenta oprogramowania – firmę GEOBIT. Ponadto, na podstawie wyjaśnień Geodety Powiatowego, ustalono, że w interwałach dwuletnich producent oprogramowania publikuje płatne aktualizacje, związane ze zmianą wersji, których zakup nie jest obowiązkowy. Ustalono, że kontrolowany podmiot wykorzystywał wydawane, płatne aktualizacje posiadanego oprogramowania.

Wszystkie aktualizacje oprogramowania publikowane są na stronie internetowej producenta. W zakresie aktualności wykorzystywanego oprogramowania informatycznego w stosunku do obowiązujących, w okresie objętym kontrolą, przepisów prawa, Geodeta Powiatowy oświadczył, że: *„Stosowane oprogramowanie było zgodne z obowiązującym stanem prawnym”*.

(strona 20 akt kontroli)

Analiza zakresów czynności wykazała, iż w okresie objętym kontrolą osobą bezpośrednio odpowiedzialną za *„Instalację nowych wersji oprogramowania lub współpraca przy ich instalacji”* był Mikołaj Kopiński, zatrudniony na stanowisku „Informatyk” w Wydziale Organizacyjnym, pełniący funkcje Administratora Systemu Informatycznego.

(strona 645 akt kontroli)

W ramach prowadzonej kontroli, na podstawie wyjaśnień Geodety Powiatowego, ustalono, że numeryczne bazy danych części graficznej ewidencji gruntów i budynków powstawały w latach 2002 - 2003 poprzez przetworzenie w systemie informacji przestrzennej GEO-INFO danych analogowych, pozyskanych metodą pomiarów terenowych, a w przypadku braku takich danych – poprzez digitalizację rastra mapy ewidencyjnej. W 2011 r. wdrożono w miejsce wykorzystywanego systemu program informatyczny EWMAPA, do którego zaimportowano dane graficzne bazy danych ewidencji gruntów i budynków.

Numeryczne bazy danych części opisowej ewidencji gruntów i budynków założono w latach 1992 - 1993 w procesie przeniesienia danych z rejestrów analogowych do programu informatycznego MSEG.

(strony 19 - 20 akt kontroli)

Obecny model bazy danych szczegółowych osnów geodezyjnych został stworzony w 2011 r. z chwilą wdrożenia przez Starostę Międzychodzkiego pakietu oprogramowań firmy GEOBID (program informatyczny BANK OSNÓW). W bazie tej zaewidencjonowano wszystkie punkty poziomej oraz wysokościowej osnowy geodezyjnej, zlokalizowane na terenie powiatu międzychodzkiego. Obiekty bazy danych posiadają także podłączone opisy topograficzne w formie cyfrowej.

Zgodnie z zapisami art. 7d pkt. 1 ustawy „Do zadań starosty należy w szczególności prowadzenie (...) geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu”. Powyższy wymóg w okresie objętym kontrolą Starosta Międzychódki realizował poprzez prowadzenie zbiorów obiektów bazy danych GESUT w postaci mapy zasadniczej (obiekty zbioru definiowano według przepisów obowiązujących do 5 kwietnia 2013 r.).

Mapa zasadnicza, według stanu na 15 października 2014 r., prowadzona była dla obszaru 26 774 ha, co stanowi 36 % powierzchni powiatu, w tym:

- w formie analogowej - jako pierworys sporządzony na folii poliestrowej w kroju sekcyjnym, dla obszaru stanowiącego 24 712 ha,
- w formie numerycznej dla obrębów ewidencyjnych miasto Międzychód i miasto Sieraków oraz dla części obrębów Bielsko i Dziecielin w gminie Międzychód, o łącznej powierzchni 2 062 ha, co stanowi 3 % powierzchni obszaru, dla którego prowadzi się mapę zasadniczą.

Z dniem 7 czerwca 2010 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. Nr 76, poz. 489). Na mocy art. 23 ustawy wprowadzono zmiany do ustawy, w wyniku których:

- uchylono dotychczasowy zapis pkt. 4 art. 7d dotyczącego zadania starosty w zakresie zakładania i aktualizacji mapy zasadniczej,
- zmieniono brzmienie pkt. 7 art. 7d - z dotychczasowej treści: „*prowadzenie powiatowych baz danych wchodzących w skład krajowego systemu informacji o terenie*” na treść: „*tworzenie, prowadzenie i udostępnianie baz danych, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, 3, 7 i 10 oraz ust. 1b, a także standardowych opracowań kartograficznych w skalach: 1:500, 1:1000, 1:2000, 1:5000, o których mowa w art. 4 ust. 1e pkt 1 i 2.*”.

Reasumując powyższe zmiany, z dniem 7 czerwca 2010 r. *ustawa* nie wyszczególnia zakładania i aktualizacji mapy zasadniczej jako zadania starosty, formułuje natomiast obowiązek tworzenia i prowadzenia zbiorów baz danych i określonych opracowań kartograficznych.

Ustalono, że nie założono bazy danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu w trybie przepisów, jakie obowiązywały do 5 kwietnia 2013 r., jak również nie podejmowano prac związanych z założeniem tych baz w trybie przepisów rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie bazy danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, bazy danych obiektów topograficznych oraz mapy zasadniczej (Dz.U. 2013.383), które weszło w życie 5 kwietnia 2013 r.

Prowadzone bazy danych były na bieżąco aktualizowane:

- 1) baza danych ewidencji gruntów i budynków – na podstawie dokumentacji technicznej powstałej w ramach realizacji prac geodezyjnych, wpływających prawomocnych decyzji administracyjnych, aktów notarialnych, orzeczeń sądowych, przepisów prawa, zawiadomień z ksiąg wieczystych, zawiadomień o nadaniu numeru porządkowego budynku, importu danych z bazy PESEL z wykorzystaniem platformy IPE,

zgrupowanych (archiwalnych) dokumentów w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym,

- 2) baza założonej mapy zasadniczej – na podstawie przyjmowanych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego opracowań geodezyjnych i kartograficznych (z wykorzystaniem załączonych w operatach plików tekstowych lub plików modyfikujących poszczególne warstwy programu) obiektami bazy danych, wchodzącymi w zakres:
  - geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu,
  - obiektów topograficznych,
(strona 19 akt kontroli)
- 3) baza danych szczegółowych osnów geodezyjnych – **nie jest aktualizowana** od czasu jej założenia.
(strona 22 akt kontroli)

Prowadzone bazy danych powinny podlegać bieżącym i okresowym kontrolom pod względem semantyki i syntaktyki oraz dla danych graficznych – pod względem topologii. W powyższym zakresie Geodeta Powiatowy oświadczył, iż kontrole systemowe prowadzonych baz danych przeprowadzane były na bieżąco poprzez stosowanie wbudowanych mechanizmów kontroli wewnętrznej wykorzystywanego oprogramowania, w tym „... analizy małych kątów, połączeń, analizy numerów, powtarzania się numerów, analiza przylegania, przecięcia się obiektów, wyszukiwanie kolizji oznaczeń konturów i użytków”.

Osobami odpowiedzialnymi za przeprowadzanie kontroli systemowych, zgodnie z przekazaną informacją byli poszczególni operatorzy.
(strona 19 akt kontroli)

Ustalając stan faktyczny, poddano szczegółowej analizie przedłożone zakresy czynności oraz zakresy obowiązków pracowników *Wydziału*. Do okresowej weryfikacji danych ewidencyjnych i bieżącego usuwania stwierdzonych błędów w bazie danych ewidencyjnych obowiązywały zapisy pkt. 7 powyższych dokumentów, wydanych następującym osobom: Katarzynie Wojtkowiak oraz Paulinie Conert.
(strony 251, 255 akt kontroli)

O bezpieczeństwie prowadzonych baz danych decyduje sposób wykonywania kopii bezpieczeństwa oraz sposobu ich przechowywania.

Na podstawie złożonych przez Geodetę Powiatowego wyjaśnień, ustalono, że prowadzone bazy danych zabezpieczano poprzez codzienny backup bazy danych. Utworzone kopie zabezpieczające przechowywane były równocześnie w dwóch miejscach: na serwerze oraz na dysku „zapasowego serwera”. W interwałach tygodniowych kopie baz danych kopiowano na zewnętrzny nośnik magnetyczny, który przechowywano w pomieszczeniu kasy *Starostwa*. Raz w miesiącu kopie baz danych zapisywano na nośniku optycznym.

Ponadto dwa razy w roku Starosta przekazywał kopie zabezpieczające bazy danych do Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego w Poznaniu.
(strona 19 akt kontroli)

W ramach prowadzonej kontroli ustalono, iż osobą odpowiedzialną za sporządzanie i bezpieczeństwo kopii danych elektronicznych był Administrator Systemu Informatycznego Mikołaj Kopiński. Analiza zapisów zakresu obowiązków pracownika wykazała, że zawiera

on zapis o charakterze ogólnym zobowiązującym pracownika do: „Zabezpieczenie prawidłowej obsługi informatycznej Starostwa”.
(strona 645 akt kontroli)

7.6 Stosowane układy współrzędnych

W okresie objętym kontrolą, sprawy z zakresu układów odniesienia oraz układów współrzędnych regulowało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1247). Zgodnie z zapisami § 15.1. ” Państwowy system odniesień przestrzennych stosuje się w pracach geodezyjnych i kartograficznych oraz przy tworzeniu zbiorów danych przestrzennych przez organy władzy publicznej, przy czym:

(...)

układ współrzędnych PL-2000 stosuje się na potrzeby wykonywania map w skalach większych od 1:10 000 - w szczególności mapy ewidencyjnej i mapy zasadniczej.”.

Regulacje zawarte w uchylonym z dniem 29 listopada 2012 r. rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2000 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. Nr 70, poz. 821) wskazują, że „dotychczasowy układ współrzędnych płaskich prostokątnych, oznaczony symbolem „1965”, oraz lokalne układy współrzędnych, w myśl zapisów § 4, mogły być stosowane **do 31 grudnia 2009 r.**”.

Na obszarze powiatu międzychodzkiego, w okresie objętym kontrolą, stosowane były następujące układy współrzędnych:

- układ współrzędnych prostokątnych płaskich oznaczony symbolem „2000”, strefa 5, zwany dalej *układem „2000”*,
- układ współrzędnych prostokątnych płaskich oznaczony symbolem „1965”, strefa 4, zwany dalej *układem „1965”*
- geodezyjny układ wysokościowy: Kronsztad „86”,
- geodezyjny układ wysokościowy: Kronsztad „60”.

Ustalając stan faktyczny, stwierdzono, że:

- numeryczna mapa ewidencyjna prowadzona była w *układzie „2000”*,
- cyfrowa mapa zasadnicza prowadzona była w *układzie „2000”*,
- baza danych szczegółowych osnów geodezyjnych prowadzona była w *układzie „2000”*,
- analogowa mapa zasadnicza prowadzona była dla określonych obszarów w *układzie „1965”*.

Ustalono, iż w okresie objętym kontrolą wykonawcy prac geodezyjnych i kartograficznych przekazywali wyniki wykonanych prac w *układzie „2000”*, a w przypadku prowadzenia na obszarze realizacji zgłoszonej pracy mapy zasadniczej w formie analogowej – również w *układzie „1965”*.

Przeliczeń pomiędzy układami dokonywali wykonawcy prac geodezyjnych przy użyciu aplikacji Trans65_2000pkt.

7.7.1 Sposób przejścia na układ współrzędnych płaskich prostokątnych oznaczony symbolem „2000”

Organ w prowadzonych bazach danych wdrożył *układ „2000”* 1 stycznia 2011 r. Wdrożenie objęło swym zakresem bazę danych numerycznej mapy ewidencyjnej, bazę danych numerycznej mapy zasadniczej oraz bazę danych szczegółowych osnów geodezyjnych.

Zgodnie z oświadczeniem Geodety Powiatowego (*strona 21 akt kontroli*), organ pozyskał w 2011 r. przeliczone dane w zakresie osnów klas wyższych z Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Warszawie, w ramach realizacji zamówienia FN/43/III/Z/2011 z 1 marca 2011 r. (*strony 646 – 648 akt kontroli*).

Przeliczenia współrzędnych obiektów, zarejestrowanych w bazie danych, dokonano z wykorzystaniem, zaimplementowanego w programie informatycznym EWMAPA, modułu transformacji (*strona 21 akt kontroli*). Wykonano transformację globalną w trybie konwersji całej bazy do *układu „2000”* z wykorzystaniem funkcji rozrzucenia odchyłek metodą Hausbrandta. Zastosowany tryb przeprowadzenia przeliczeń spowodował, iż bieżące współrzędne wszystkich obiektów zostały skonwertowane do nowego układu współrzędnych, który jednocześnie stał się „bieżącym układem współrzędnych” dla bazy danych.

W ramach prowadzonej kontroli nie można było poddać ocenie uzyskanych dokładności zrealizowanych przeliczeń, ponieważ, zgodnie z udzieloną przez Geodetę powiatowego informacją, nie zachowały się raporty z dokładności wyników prac związanych z przejściem na *układ „2000”*.

Ponadto ustalono, iż w ramach prac związanych z przejściem na *układ „2000”* organ nie dokonał oceny poprawności jego wdrożenia w prowadzonych bazach danych. (*strona 21 akt kontroli*)

W odniesieniu do harmonogramu planowanych prac związanych z dokończeniem wdrożenia *układu „2000”* Geodeta Powiatowy poinformował w złożonych wyjaśnieniach, że powyższy harmonogram nie został ustalony. (*strona 21 akt kontroli*)

W celu określenia wielkości progresu prac związanych z wdrożeniem *układu „2000”* oraz zakładaniem przez Starostę numerycznej mapy zasadniczej, zebrane w ramach czynności kontrolnych dane statyczne zestawiono z danymi zamieszczonymi w sporządzonym w 2010 r. na potrzeby Głównego Geodety Kraju w formie ankiety raporcie, dotyczącym zaawansowania prac związanych z przeliczeniem szczegółowej osnowy geodezyjnej do *układu „2000”* oraz informatyzacji mapy zasadniczej. Analiza porównawcza przedmiotowych danych wykazała, że w okresie od 2010 r. do 31 grudnia 2013 r.:

- zwiększył się stopień pokrycia powierzchni powiatu cyfrową mapą zasadniczą o 3 %,
- zmienił się układ prowadzenia cyfrowej mapy zasadniczej,
- analogową mapę zasadniczą prowadzi się w dalszym ciągu w *układzie „1965”*.

(*strony 713 – 715 akt kontroli*)

7.7.2 Ocena poprawności przejścia na układ współrzędnych prostokątnych płaskich oznaczony symbolem „2000”

W ramach prowadzonej kontroli dokonano sprawdzenia poprawności przejścia z układu „1965” na układ „2000”.

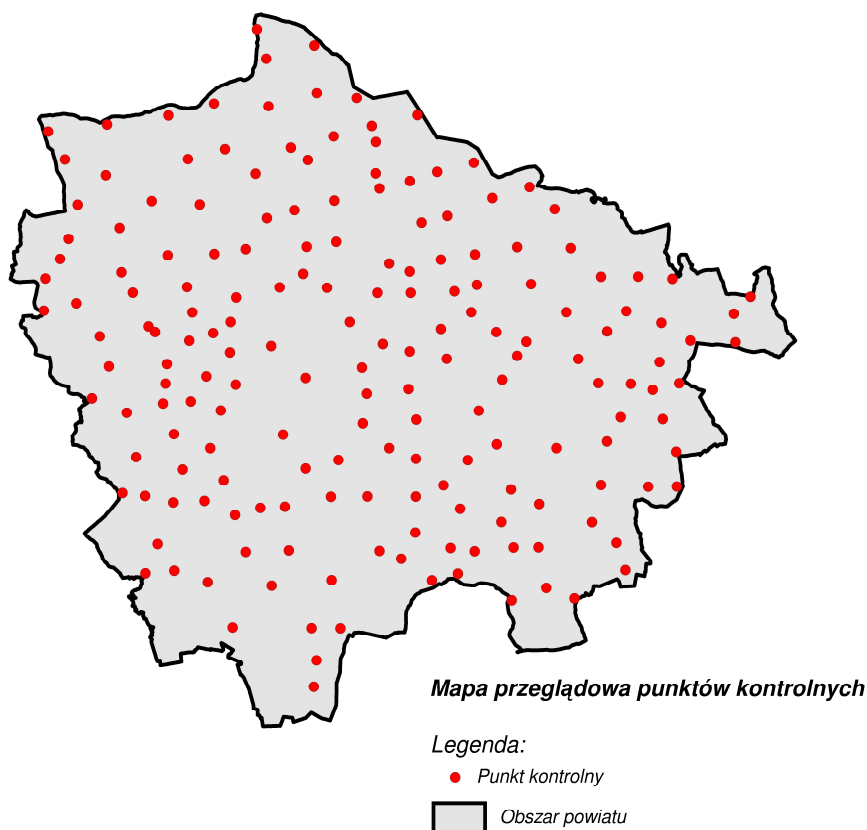
Ustalono, iż w prowadzonej przez Starostę Międzychodzkiego bazy danych ewidencji gruntów i budynków nie rejestruje się dla obiektów archiwalnych współrzędnych w układzie „1965” jako wartości atrybutu dodatkowego, ponieważ, zgodnie z wyjaśnieniami Geodety Powiatowego, „... wykorzystywane oprogramowanie umożliwia przeliczanie w locie współrzędnych punktów między układami „65” i „2000””.

(strona 22 akt kontroli)

W związku z powyższym dokonano wyboru grupy obiektów bazy danych typu punkt, dla których istniała możliwość jednoczesnego określenia współrzędnych w układzie „1965” oraz układzie „2000”. Dane o obiektach zapisano w postaci plików tekstowych 16 – 17 października 2014 r. Utworzone pliki tekstowe pobrano protokolarnie (strona 716 akt kontroli) jako eksport bazy danych ewidencji gruntów i budynków w zakresie treści graficznej. Powyższy eksport zapisano na płycie CD, którą opatrzono pieczęcią nagłkową Starostwa Powiatowego w Międzychodzie (strona 717 akt kontroli).

Na potrzeby prowadzonej kontroli, w Wojewódzkiej Inspekcji Geodezyjnej i Kartograficznej w Poznaniu, przygotowano wspomagające rozwiązania informatyczne umożliwiające prawidłowy wybór punktów kontrolnych z danych wyeksportowanych w formacie TXT.

Dokonano wyboru 182 punktów kontrolnych, równomiernie pokrywających obszar powiatu. Rozkład punktów kontrolnych przedstawia poniższa mapa poglądowa.

Klasyfikacja wytypowanych punktów w zależności od kodu obiektów bazy danych przedstawia się następująco:

Kod	Liczba wybranych punktów	Nazwa obiektu w bazie danych
PTH34	17	Osnowa pozioma szczegółowa 3 klasy
GEPPGD	28	Punkt graniczny działki
GEPPGO	137	Punkt graniczny obrębu

Obliczeń kontrolnych dokonano programem TRANSPOL – wersja 2.06, udostępnionym przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii, w dwóch etapach, obejmujących:

- wyznaczenie różnic współrzędnych punktów kontrolnych funkcjonujących w bazach danych prowadzonych w *układzie „2000”* (układ odniesienia PL-ETRF89) a współrzędnymi w *układzie „2000”* (układ odniesienia PL-ETRF2000) – wyniki zestawiono w **załączniku nr 11**,
- wykonanie transformacji dla punktów kontrolnych z *układu „1965”* do *układu „2000”* – wyniki zestawiono w **załączniku nr 12**.

Obliczenia kontrolne wykazały, iż średnie różnice współrzędnych w *układzie „2000”* zdefiniowanym w układzie odniesienia PL-ETRF2000 (współrzędne obliczone programem TRANSPOL) a układem zdefiniowanym w układzie odniesienia PL-ETRF89 (współrzędne pozyskane z bazy danych prowadzonej przez Starostę) wynoszą:

- dla współrzędnej X: 0,004 m,
- dla współrzędnej Y: 0,012 m.

Wykonane w ramach czynności kontrolnych przeliczenia współrzędnych pomiędzy układami współrzędnych płaskich: z „1965” do „2000” wykazały, że (**załącznik nr 12**):

- 1) wyznaczona różnica pomiędzy współrzędnymi zapisanymi w bazie danych a współrzędnymi obliczonymi zawiera się w przedziałach:
  - ΔX od 0 m do 0,052 m dla punktu nr 200330 (Punkt graniczny obrębu),
  - ΔY od 0 m do 0,056 m dla punktu nr 412.312-1045 (Osnowa pozioma szczegółowa 3 klasy),
- 2) wartość przekroczenia wyznaczonej w **załączniku nr 12** odchyłki kształtuje się następująco:
  - dla współrzędnych X: od 0 m do 0,048 m dla punktu nr 200330 (Punkt graniczny obrębu),
  - dla współrzędnych Y: od 0 m do 0,044 m dla punktu nr 412.312-1045 (Osnowa pozioma szczegółowa 3 klasy),

Wykazane w procesie obliczeniowym wielkości różnic w połączeniu z ich znakami (kolumna 7 i 8 **załącznika nr 12**) wynikają z zastosowania poprawek globalnych na etapie prac związanych z wdrożeniem *układu „2000”*.

Odnosząc powyższe ustalenia do wymogów pkt. 2 rozdziału 6 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 14 lutego 2012 r. w sprawie

osnów geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 352) oraz § 16.2 i § 29.1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie standardów technicznych wykonywania geodezyjnych pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych oraz opracowywania i przekazywania wyników tych pomiarów do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (Dz. U. Nr 263, poz. 1572) stwierdzono, iż organ w sposób prawidłowy wdrożył układ współrzędnych płaskich prostokątnych oznaczony symbolem „2000” strefa 5.

7.7.3 Stosowanie poprawek odwzorowawczych na układ „2000” w bazach danych oraz w przyjmowanych do zasobu pracach geodezyjnych

Oprogramowanie wykorzystywane przez organ do prowadzenia baz danych wymusza stosowanie poprawek odwzorowawczych na układ „2000”.

Na podstawie złożonych przez Geodetę Powiatowego wyjaśnień ustalono, iż podmioty wykonujące prace geodezyjne i kartograficzne na terenie powiatu międzychodzkiego wykorzystują następujące oprogramowania:

- C-Geo,
- Winkalk,
- EWMAPA.

(strona 23 akt kontroli)

Kontrola poprawności stosowania poprawek odwzorowawczych w dokumentacji sporządzanej przez wykonawców prac geodezyjnych realizowana była na etapie kontroli dokumentacji przyjmowanej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. W oparciu o złożone przez Geodetę Powiatowego wyjaśnienia ustalono, że kontroli powyższej dokonywano na podstawie wydruków „... z aplikacji prof. dr hab. inż. Romana Kadaja udostępnionej na potrzeby transformacji współrzędnych między układami załączane do operatów technicznych”.

(strona 23 akt kontroli)

Powyższe wskazuje na fakt dokonywania kontroli poprawności stosowania poprawek odwzorowawczych jedynie w dokumentacji przyjmowanej do zasobu, powstałej w wyniku wykonywania prac geodezyjnych generujących zmiany na analogowej mapie zasadniczej, prowadzonej w układzie „1965”.

7.9 Stan osnów geodezyjnych

Art. 7d ustawy stanowi: „Do zadań starosty należy w szczególności: ... ochrona znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych”.

W okresie objętym kontrolą sprawy z zakresu, między innymi, szczegółowych osnów geodezyjnych regulowało rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 14 lutego 2012 r. w sprawie osnów geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 352), zwane dalej rozporządzeniem o osnowach.

Sprawy z zakresu osnów geodezyjnych realizowane były w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

Na podstawie analizy zapisów *Regulaminu* oraz przedłożonych zakresów czynności oraz zakresów obowiązków ustalono, że osobą bezpośrednio zobligowaną do wykonywania zadań związanych z ochroną znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych był Geodeta Powiatowy.

Z udzielonej przez Geodetę Powiatowego informacji (*strona 22 akt kontroli*) wynika, że:

- na obszarze powiatu międzychodzkiego założono 277 punktów osnowy szczegółowej III klasy,
- punktom osnowy poziomej nie zmieniono systematyki zgodnie z *rozporządzeniem o osnowach*.

Baza danych szczegółowych osnów geodezyjnych prowadzona była w okresie objętym kontrolą w formie analogowej oraz w programie informatycznym BANK OSNÓW. Dane o osnowach zarejestrowane w systemie informatycznym **nie były aktualizowane**. Aktualizacji podlegała jedynie baza szczegółowych osnów geodezyjnych prowadzona w formie analogowej. Dokonane ustalenia wskazują, że Starosta Międzychodzki faktycznie nie prowadził bazy danych szczegółowych osnów geodezyjnych w systemie teleinformatycznym, co stanowi naruszenie § 14 ust. 2 *rozporządzenia o osnowach*, który stanowi: *bazy danych, o których mowa w ust. 1 są prowadzone w systemie teleinformatycznym (...)*.

Sprawy z zakresu okresowych modernizacji osnów geodezyjnych regulują przepisy § 5 *rozporządzenia o osnowach* następujący w sposób:

§ 5. 1. „Zakładanie osnów geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych polega na założeniu nowych znaków geodezyjnych i wykonaniu pomiarów.

2. Okresowe modernizacje osnów, o których mowa w § 3 ust. 1, polegające w szczególności na: przeglądzie punktów, odtworzeniu lub założeniu nowych znaków geodezyjnych i urządzeń zabezpieczających te znaki oraz wykonaniu pomiarów, przeprowadza się w celu doprowadzenia ich do stanu odpowiadającego standardowi technicznemu, o którym mowa w § 13, przy czym:

- 1) modernizację podstawowej osnowy geodezyjnej przeprowadza się nie rzadziej niż co 20 lat, a osnowy zakładanej metodami satelitarnymi nie rzadziej niż co 10 lat;*
- 2) modernizację podstawowej osnowy grawimetrycznej i podstawowej osnowy magnetycznej przeprowadza się nie rzadziej niż co 20 lat, a pomiary elementów pola magnetycznego Ziemi na magnetycznych punktach wiekowych wykonuje się nie rzadziej niż co 5 lat;*
- 3) modernizację szczegółowej osnowy geodezyjnej przeprowadza się w miarę potrzeb wynikających z rozwoju gospodarczego kraju, a miejscowo także w trakcie wykonywania innych prac geodezyjnych i kartograficznych;*
- 4) podczas modernizacji osnowy szczegółowej przeglądowi podlegają wszystkie punkty osnowy podstawowej położone na obszarze modernizowanej osnowy.”.*

W okresie objętym kontrolą nie przeprowadzano czynności związanych z modernizacją szczegółowej osnowy geodezyjnej. Z udzielonych wyjaśnień wynika, iż ostatnie zrealizowane prace modernizacyjne osnowy przeprowadzono w ramach pracy geodezyjnej, zgłoszonej pod nr KERG 594-94/2000, na terenie miasta Sieraków w 2001 r. W ramach przedmiotowej pracy dokonano pomiaru metodą klasyczną 111 punktów osnowy wraz z jej wyrównaniem. Ponadto w ramach prowadzonych modernizacji ewidencji gruntów i budynków założono metodą GPS 6 punktów osnowy na obszarze obrębu Kwilcz (2001 r.) oraz 29 punktów na terenie obrębu Chrzypsko Wielkie (2004 r.)

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 kwietnia 1999 r. w sprawie ochrony znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych (Dz. U. Nr 45, poz. 454, z późn. zm.), zwane dalej *rozporządzeniem o ochronie znaków*, w § 4 pkt. 2 wskazuje czynności związane z ochroną znaków, które polegają, między innymi, na *wykonywaniu przeglądu i konserwacji znaków*.

Przegląd i konserwację znaków, zgodnie z § 10 *rozporządzenia o ochronie znaków*, przeprowadza się okresowo lub doraźnie - w razie wystąpienia bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa życia lub mienia, a także w związku z uszkodzeniem znaku, przy czym wykonanie prac, o których mowa w § 10, zapewnia - w zakresie osnowy geodezyjnej klas niższych niż wymienione w pkt 1 starosta.

W okresie objętym kontrolą organ nie dokonywał przeglądu stanu punktów osnowy geodezyjnych. Na brak realizacji czynności związanych z przeglądem i konserwacją znaków pływa, według pisemnej informacji Geodety Powiatowego: „*brak środków własnych na podjęcie działań niezbędnych do inwentaryzacji oraz odtworzenia zniszczonej osnowy geodezyjnej na terenie powiatu*”.

(strona 23 akt kontroli)

Ponadto do czasu rozpoczęcia czynności kontrolnych nie opracowano wewnętrznego dokumentu określającego procedury sprawdzania stanu znaków, do czego zobowiązują zapisy § 4 pkt. 2 *rozporządzenia o ochronie znaków*.

Rozporządzenie o ochronie znaków określa tryb postępowania w przypadku stwierdzenia zniszczenia, uszkodzenia, przemieszczenia znaku.

Zapis § 8 *rozporządzenia o ochronie znaków* zobowiązuje wykonawcę prac do niezwłocznego powiadomienia o tym starostę, natomiast § 9 zawiera regulacje odnośnie obowiązku realizacji czynności przez organ prowadzący powiatowy zasób geodezyjny i kartograficzny, a mianowicie:

„*Starosta po otrzymaniu zawiadomienia*

- 1) *przeprowadza niezwłocznie sprawdzenie stanu znaku oraz ...*,
- 2) *przekazuje protokół czynności, o których mowa w pkt 1, marszałkowi województwa, a w przypadku gdy zawiadomienie dotyczy znaku podstawowej osnowy geodezyjnej (I i II klasy) oraz osnowy grawimetrycznej lub magnetycznej – również Głównemu Geodecie Kraju ...*” .

W zakresie źródeł pozyskiwania informacji o stanie znaków punktów osnowy geodezyjnej oraz sposobie ewidencjonowania tych informacji Geodeta Powiatowy złożył pisemne wyjaśnienie o treści: „*informacje na opisach topograficznych załączanych do operatów technicznych – dane pozyskiwane od wykonawców prac*”.

(strona 22 akt kontroli)

Ustalono, że wykonawcy prac geodezyjnych rejestrują na kopiach opisów topograficznych, udostępnionych z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, stan osnowy geodezyjnych na dzień realizacji prac terenowych w łączności z aktualizacją danych i informacji na opisach.

W ramach prowadzonej kontroli dokonano analizy udostępnionych opisów topograficznych punktu osnowy. Stwierdzono, że wykonawcy prac dokonywali sprawdzenia stanu znaku, dokumentując powyższy fakt na udostępnionym opisie adnotacją o treści: „*Stan aktualny na dzień*”, „*Opis aktualny*” lub „*Aktualny*” wraz z informacją dotyczącą wykonawcy aktualizacji oraz daty jej przeprowadzenia. W przypadku nie wykorzystania przy realizacji pracy punktu osnowy, dla którego w ramach zgłoszenia udostępniono opis topograficzny,

jej wykonawca opatrywał opis datą, pieczęcią imienną, parafą oraz adnotacją: „*Nie korzystano*”.

Aktualizacja treści opisu topograficznego, dokonywana była przez wykonawcę pracy geodezyjnej poprzez skreślenie nieaktualnej treści oraz wprowadzenie w jej miejsce zaktualizowanej.

(*strony 649 – 657 akt kontroli*)

Na podstawie informacji Geodety Powiatowego, ustalono, że w okresie objętym kontrolą nie zaistniały przypadki zgłoszeń o zniszczonych, uszkodzonych i przemieszczonych znakach geodezyjnych. W związku z powyższym, w przedmiotowym zakresie, nie zawiadomiono stosownych organów – marszałka województwa i Głównego Geodety Kraju oraz nie prowadzono rejestru uszkodzonych, zniszczonych i przemieszczonych znaków osnów geodezyjnych.

Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3a *rozporządzenia o osnovach* „każdemu punktowi osnovy, niezależnie od rodzaju osnovy, przypisuje się atrybuty odnoszące się do: obiektu OS-OgólnyPunktOsnowy, zwanego dalej „OPO”, zawierającego relacje pomiędzy rodzajami osnów, przedstawionego w tabeli nr 1 załącznika nr 3 do rozporządzenia.”.

Wartości atrybutów obiektu „OPO” zawarte są w tabelach 19-41 załącznika nr 3 do rozporządzenia.

Wśród atrybutów obiektu „OPO” ustawodawca wskazał „*Status punktu*”, który zgodnie z jego definicją określa stan znaków geodezyjnych, którymi zastabilizowano punkty osnovy. Atrybut ten może przyjąć następujące wartości:

- istniejący,
- uszkodzony,
- zniszczony.

W świetle dokonanych ustaleń, należy stwierdzić, że baza danych osnów geodezyjnych prowadzona przez Starostę Międzychodzkiego **nie spełnia** w tym zakresie wymogów § 17 ust. 1 pkt 3a *rozporządzenia o osnovach*.

7.10 Stacje referencyjne założone na terenie powiatu przez podmioty niepubliczne

W okresie objętym kontrolą na terenie powiatu międzychodzkiego założono stację referencyjną przez podmiot niepubliczny.

Podmiot nie będący organem Służby Geodezyjnej i Kartograficznej może założyć stację albo system stacji referencyjnych, jednakże żeby stacje te mogły być wykorzystywane w pracach geodezyjnych muszą być punktami osnovy geodezyjnej albo osnovy pomiarowej, a dane tych stacji muszą znajdować się w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym.

W celu odniesienia prawidłowości czynności związanych z założeniem stacji referencyjnej oraz czynności związanych z przyjęciem do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego dokumentacji powstałej w wyniku wykonania tych prac do *Wymagań technicznych dotyczących włączania danych stacji referencyjnych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego*, opracowanych przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii, udostępniono kopię operatu technicznego założenia stacji referencyjnej.

Pracę geodezyjną zgłoszono w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Międzychodzie 9 lipca 2013 r. (data wpływu zgłoszenia do kancelarii Starostwa Powiatowego) przez *Usługi Geodezyjne mgr inż. Andrzej Kudłacik*

oraz TPI Sp. z o.o. na formularzu zgodnym ze wzorem z załącznika nr 1 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac*. Zgłoszenie potwierdzono 10 lipca 2013 r., ewidencjonując pod numerem KERG 641-125/13.

Zgłoszenie pracy nie zawierało określenia typu stacji oraz jej numeru. W pkt II 4 zgłoszenia pracy geodezyjnej zapisano rodzaj i cel pracy jako *założenie jednego punktu osnowy szczegółowej wielofunkcyjnej – stacja referencyjna GNSS*. Powyższe określenie może wskazywać, iż przedmiotem pracy geodezyjnej była stacja referencyjna typu C (*strona 681 akt kontroli*).

Zgodnie z przywołanymi *Wymaganiami technicznymi...* stacje typu C wymagają sporządzenia i zatwierdzenia projektu technicznego.

W ramach realizacji przedmiotowej pracy geodezyjnej sporządzono projekt techniczny, składający się z opisu oraz mapy projektu technicznego. Projekt nie nosi znamion zatwierdzenia przez Starostę Międzychodzkiego, co stanowi naruszenie ust. 14 rozdziału 9 załącznik nr 1 do *rozporządzenia o osnowach*. Do projektu technicznego dołączono *Opinię o sieci permanentnych stacji GNSS TPI NET PRO* oraz *OPIS OPRACOWANIA SIECI PERMANENTNYCH STACJI GNSS TPI NET PRO*. Dokumenty sporządzone zostały przez Prorektora ds. rozwoju Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie. Mapę projektu technicznego sporządzono w skali 1:5000, zaznaczając lokalizację stacji wraz z punktami ekscentrycznymi.

Dokumentację techniczną wraz z wnioskiem o jej przyjęcie do zasobu geodezyjnego i kartograficznego przekazano 9 października 2013 r. Kontroli przedłożonej dokumentacji dokonała 24 października 2013 r. Ewa Jagodzińska.

Zgodnie z zapisami § 9 ust. 3 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac*, czynności kontroli dokumentacji przekazywanej przez wykonawców prac geodezyjnych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego „*dokonują osoby posiadające uprawnienia zawodowe do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii, o których mowa w art. 43 ustawy, w zakresach odpowiadających zakresom kontrolowanych opracowań, upoważnione przez organy, o których mowa w art. 40 ust. 3 ustawy.*”.

Prace geodezyjne związane z zakładaniem osnów geodezyjnych wchodzą w zakres prac realizowanych w ramach pomiarów podstawowych. Dla potrzeb ich wykonania, zgodnie z art. 42, w łączności z art. 43 *ustawy* wymagane jest posiadanie uprawnień zawodowych z zakresu 3 *Geodezyjne pomiary podstawowe*.

Zgodnie z ustaleniami pkt. 7.1.2 protokołu kontroli, żaden z pracowników Starostwa nie legitymował się uprawnieniami zawodowymi z zakresu 3.

Na operat techniczny składały się następujące dokumenty:

- Projekt techniczny wraz z mapą projektu, opinią i opisem opracowania sieci TPI-NET pro,
- Sprawozdanie techniczne,
- Opisy topograficzne,
- Zawiadomienie o umieszczeniu znaków geodezyjnych wraz z potwierdzeniem przekazania,
- Dzienniki oraz szkice pomiarowe,
- Raport z wyrównania obserwacji.

Skład operatu jest zgodny jest zgodny ze składem opisanym w pkt. 11 przywołanych powyżej *Wymagań technicznych...*

Ustalono, że operat techniczny z założenia punktu osnowy – stacji referencyjnej GNSS włączono do zasobu geodezyjnego i kartograficznego 25 października 2013 r. pod numerem ewidencyjnym: 412.313-125/13. (*strony 678 – 712 akt kontroli*).

7.11 Sposób wykorzystywania przekazanego przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii zestawu pomiarowego GNSS

W zakresie sposobu wykorzystywania przekazanego przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii zestawu pomiarowego GNSS, Geodeta Powiatowy złożył oświadczenie o treści: „GUGiK nie przekazał zestawu pomiarowego GNSS”. (*strona 24 akt kontroli*).

8. Ocena skontrolowanej działalności

Działalność organu administracji geodezyjnej i kartograficznej w zakresie podlegającym kontroli ocenia się pozytywnie z zastrzeżeniami. Dokonane ustalenia, w tym stwierdzone nieprawidłowości wskazano w treści niniejszego wystąpienia pokontrolnego – odpowiednio w każdym z kontrolowanych zagadnień.

9. Zalecenia pokontrolne

9.1 Podjąć działania zmierzające do utworzenia w systemie teleinformatycznym baz danych, obejmujących następujące zbiory danych przestrzennych infrastruktury informacji przestrzennej:

- a) geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (GESUT),
- b) obiektów topograficznych o szczegółowości zapewniającej tworzenie standardowych opracowań kartograficznych (BDOT500).

zapewniając tym realizację zadań starosty określonych w art. 7d *ustawy*^{pgik}.

Aktualnie ustawodawca, w art. 53b *ustawy* wskazał, że:

„1. Organ administracji może prowadzić mapę zasadniczą w postaci analogowej do czasu jej przekształcenia do postaci cyfrowej i utworzenia baz danych, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, 3 i 10 oraz ust. 1b, **nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2013 r.**

2. W okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2016 r., w przypadku nieutworzenia baz danych, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, 3 i 10 oraz ust. 1b, mapa zasadnicza może być prowadzona w postaci wektorowej na zasadach stosowanych przed 1 stycznia 2014 r. lub w postaci rastrowej uzupełnianej systematycznie danymi wektorowymi.”.

9.2 W każdym przypadku weryfikacji zbiorów danych lub innych materiałów stanowiących wyniki prac geodezyjnych przekazywanych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego zwracać uwagę na poprawność obliczeń poprzez kontrolę stosowania przez wykonawców prac geodezyjnych poprawek odwzorowawczych na układ „2000”.

- 9.3** Utworzyć w systemie teleinformatycznym bazę danych szczegółowych osnów geodezyjnych – BDSOG - (poziomych i wysokościowych) zgodnie z modelem pojęciowym, określonym w rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 14 lutego 2012 r. w sprawie osnów geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych.

/Zgodnie z § 23 przepisów przejściowych i końcowych ww. rozporządzenia bazy danych szczegółowych osnów geodezyjnych, utworzone na mocy dotychczasowych przepisów mogły być prowadzone w dotychczasowym modelu pojęciowym do 31 grudnia 2014 r./

- 9.4** W celu realizacji zobowiązania starosty wynikającego z § 11 pkt 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 kwietnia 1999 r. w sprawie ochrony znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych opracować harmonogram okresowego przeglądu stanu punktów osnów geodezyjnych zlokalizowanych na obszarze powiatu międzychodzkiego, a w zależności od potrzeb i pozyskanych informacji o stanie znaków, tj. w przypadkach, o których mowa w § 8 rozporządzenia, dokonać przeglądu doraźnego, z zachowaniem procedury określonej w § 9.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że mimo stwierdzonych uchybień dotyczących:

- funkcjonowania upoważnień Geodety Powiatowego oraz Kierownika *PODGiK „do wystawiania faktur VAT za opłaty dotyczące czynności związanych z prowadzeniem Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego oraz czynności Zespołu Uzgadniania Dokumentacji Projektowej”*,
- przyjmowania zgłoszeń prac geodezyjnych nie zawierających wszystkich informacji przewidzianych wzorem, stanowiącym załącznik nr 1 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac*,
- nie sporządzania informacji o materiałach, jakie powinny być wykorzystane przy wykonaniu zgłoszonej pracy oraz charakterystyki technicznej udostępnianych dokumentów z zasobu geodezyjnego i kartograficznego, czym naruszono przepis § 5 ust. 3 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac*,
- przyjmowania wniosków o przyjęcie dokumentacji do zasobu, które nie zawierały wszystkich informacji przewidzianych w § 7 ust. 3 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac*,
- naruszenia § 9 ust. 1, § 10 ust. 1 i § 11 ust. 1 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac* poprzez nieudokumentowanie zakresów kontroli dokumentacji przekazywanej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego - realizowanych przez poszczególnych pracowników, sporządzanie protokołów kontroli dokumentacji przekazywanej do zasobu bez względu na wynik kontroli oraz w przypadku stwierdzenia wad, usterek lub nieprawidłowości w przekazanej dokumentacji wynikowej sporządzania protokołów nie zawierających zaleceń dotyczących ich usunięcia i wniosków końcowych wraz z uzasadnieniem,
- stosowania klauzul na dokumentach państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego udostępnianych wykonawcom prac geodezyjnych niezgodnych z wzorami określonymi w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie określenia rodzajów materiałów stanowiących państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, sposobu i trybu ich gromadzenia i wyłączenia z zasobu oraz udostępniania zasobu,

- skutecznego monitorowania terminów zakończenia prac, zadeklarowanych w zgłoszeniach przez wykonawców prac geodezyjnych, co skutkowało naliczaniem opłat w terminach niezgodnych z delegacją punktu 9.8 ust. 1 postanowień dodatkowych do załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 19 lutego 2004 r. w sprawie wysokości opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne oraz udzielanie informacji, a także za wykonywanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego,
- wykonania kontroli dokumentacji przekazanej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w wyniku założenia w roku 2013 stacji referencyjnej do pomiarów metodą precyzyjnego pozycjonowania przy pomocy globalnego systemu nawigacji satelitarnej przez osobę posiadającą uprawnienia zawodowe w zakresie 1 *Geodezyjne pomiary sytuacyjno-wysokościowe, realizacyjne i inwentaryzacyjne* i zakresie 2 *Rozgraniczenia i podziały nieruchomości (gruntów) oraz sporządzanie dokumentacji do celów prawnych*, czym naruszono postanowienia § 9 ust. 3 *rozporządzenia w spr. zgłaszania prac*,

z uwagi na nowy stan prawny regulujący zagadnienia w powyższym zakresie odstępuje się od formułowania zaleceń.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej uprzejmie proszę o poinformowanie mnie w ciągu 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu zaleceń, o których mowa w pkt. 9.1 – 9.4 wystąpienia i wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

10. Spis załączników do wystąpienia pokontrolnego

Integralną część wystąpienia pokontrolnego stanowią:

Załącznik nr 1	Opis zakresów czynności, upoważnień oraz świadectw posiadania uprawnień zawodowych pracowników <i>Wydziału</i>
Załącznik nr 2	Dane statystyczne - asortymenty zgłoszonych prac geodezyjnych i kartograficznych
Załącznik nr 3	Poprawność opracowania przyjętych zgłoszeń prac geodezyjnych i kartograficznych
Załącznik nr 4	Zgłaszanie zmian zakresu, rodzaju i terminu zakończenia prac
Załącznik nr 5	Poprawność i terminowość potwierdzenia przyjętych zgłoszeń prac geodezyjnych i kartograficznych
Załącznik nr 6	Terminowość udzielania informacji i udostępniania materiałów dla potrzeb realizacji zgłoszonych prac geodezyjnych i kartograficznych
Załącznik nr 7	Poprawność sporządzenia wniosków o przyjęcie dokumentacji do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego
Załącznik nr 8	Terminowość realizacji czynności kontroli dokumentacji przed jej przyjęciem do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego i terminowość jej włączenia do zasobu
Załącznik nr 9	Poprawność sporządzania protokołów kontroli dokumentacji przekazanej do państwowego zasobu geodezyjnego

i kartograficznego

- Załącznik nr 10 Terminowość pobierania opłaty w przypadkach niedostarczenia dokumentacji w terminie 10 dni od zadeklarowanej w zgłoszeniu daty zakończenia prac
- Załącznik nr 11 Różnice pomiędzy współrzędnymi punktów kontrolnych funkcjonującymi w bazach danych prowadzonych w *układzie „2000”* - *układ odniesienia PL-ETRF89* a współrzędnymi w *układzie „2000”* - *układ odniesienia PL-ETRF2000*
- Załącznik nr 12 Transformacja dla punktów kontrolnych z *układu „1965”* do *układu „2000*

Niniejsze wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Kierownik jednostki kontrolującej

Wojewoda Wielkopolski

/Piotr Florek/